

N naš čas

22. junij 1973 • Leto IX., št. 17 (188) • Cena 1 dinar • Poština plačana v gotovini

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK Ljuben Naraks

ATELŠKA PREDLAGALI ZA NAGRADO AVNOJ

Generalnega direktorja združenega podjetja Gorenje Ivana Ateška so predlagali za letošnjo nagrado AVNOJ. Predlog za podelitev nagrade so odboru posredovale občinske skupščine Velenje, Subotica, Mozirje, Radlje ob Dravi in Slovenj Gradec ter delovni kolektivi Gorenje-Sever, ETA Cerkno, RIS in Elektrokontakt Zagreb, Metalka Ljubljana, rudarski šolski center Velenje in centralni delavski svet združenega podjetja Gorenje.

Ivana Ateška predlagajo za nagrado AVNOJ za leto 1973, ker je s svojim predanim, zavestnim delom na vseh družbenih področjih žel pomembne uspehe, predvsem pa je njegova zasluga, da je uspel skupaj z delavci Gorenja oblikovati kolektiv, ki je bil sposoben doseči zavirljive rezultate, in ki je sposoben, v okvirih naše samoupravne, socialistične skupnosti nadaljevati to delo. Zasluga generalnega direktorja Ivana Ateška je tudi, da je uspel združiti druge proizvajalce v okviru programa Gorenje in da je večina teh dosegla isto ekspanzijo ter dosežke kot velenjsko Gorenje samo. Stroji za gospodinjstvo in njihovi sestavni deli so delo jugoslovanskih proizvajalcev. Za vse zato predstavljajo revolucijo od prejšnje obrtniške ali polindustrijske proizvodnje v čisto industrijsko. Kandidata za nagrado AVNOJ odlikuje jasna in odločna opredelitev za samoupravne socialistične družbene odnose, v katerih vidi ekonomski in družbeni napredek, tako lastnega kolektiva, kakor tudi širše družbene skupno-

sti. Skupaj s celotnim kolektivom Gorenja se je Ivan Atešek boril za doseganje takšnih rezultatov dela, da se je Gorenje razvilo od začetka do danes brez slehernih kreditov za investicije. Vsa potrebna sredstva so ustvarjena z visoko produktivnostjo dela.

V predlogu občinske skupščine Velenje piše med drugim: »Tovariša Ivana Ateška predlagamo za nagrado AVNOJ za leto 1973 zaradi njegovih izrednih prispevkov pri razvoju gospodarstva velenjske občine, njegovih prizadevanj za razvoj mesta Velenja in uspehov pri razvoju samoupravljanja ter humanih, socialističnih družbenoekonomskih odnosov... Aktivnost Ivana Ateška pa se nikdar ni omejevala le na delo v podjetju. Poznamo ga kot dolgoletnega družbenopolitičnega delavca, ki je vedno zastopal interese neposrednih proizvajalcev. Prav zato je nosilec najrazličnejših družbenih funkcij. Po svojih močeh razvija samoupravljanje v družbenopolitičnih skupnostih in pri tem vedno zagovarja težnje samoupravnega socializma, ki se ne kažejo samo v visokem osebnem in delovnem standardu, pač pa tudi v razvitem družbenem standardu. Zato je mnoge akcije, ki smo jih v občini izvedli v prid delovnih ljudi, vedno med prvimi podprl in omogočil kar najhitrejšo uresničitev.«

Predlog, da se Ivanu Atešku podeli letošnja nagrada AVNOJ, je vsekakor utemeljen. To izredno družbeno priznanje bo nadaljnja spodbuda za njegovo ustvarjalno delo.

Zapis s seje občinske konference SZDL

O TEZAH NADALJNJEGA RAZVOJA

VELENJE, 19. junija — Člani občinske konference SZDL Velenje so na zadnji seji razpravljali o težah nadaljnjega razvoja Socialistične zveze. Najdlje so se zadržali na novem delegatskem sistemu, ki temelji na neposrednem odločanju delovnih ljudi. Podrobno pa so tudi spregovorili o temeljnih načelih SZDL Slovenije, organiziranosti, delegatskih odnosih v Socialistični zvezi, materialnih sredstvih in bodočih nalogah kadrovske politike.

Menili so, da je dokument »SZDL danes«, ki so ga sprejeli pred dvema leti, opredelil razvoj organizacije, tako da je SZDL Slovenije na samoupravnem socializmu zasnovana prostovoljna in demokratična zveza vseh delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil. Zato kot najširša družbenopolitična osnova samo-

upravljanja povezuje vse oblike političnega delovanja in združevanja delovnih ljudi in občanov za uveljavljanje njihovih interesov, samoupravnih in političnih pravic in dolžnosti, ne glede na družbeni položaj, nazorske, verske in druge razlike. Ko so člani občinske konference SZDL Velenje spregovorili o bodočih nalogah kadrovske

politike, so povedali, da naloge, ki izhajajo iz sedanjega koncepta SZDL, terjajo dolgoročnejšo, načrtnejšo in idejnopolitično jasno usmerjeno kadrovske politiko. V velenjski občini v vodstvih Socialistične zveze še vedno ni dovolj neposrednih proizvajalcev, mladih in žena. Sedanja evidenca kadrov še ni dovoljna. Zato naj v krajevnih organizacijah še nadalje posvečajo večjo skrb evidentiranju novih kadrov.

Na konferenci so se domenili, da bodo v krajevnih skupnostih organizirali javne razprave o težah nadaljnjega razvoja SZDL Slovenije, predloge in priporočila pa posredovali de-

lovni skupini za statut Socialistične zveze.

V izvršni odbor občinske konference SZDL Velenje so izvolili Ivana Gorogranca iz Velenja, Edvarda Stropnika iz Šoštanja in Staneta Krevslja iz Smartnega ob Paki. Številčno so tudi razširili volilno komisijo pri občinski konferenci SZDL in vanjo izvolili Bogomirja Gnezda, Vlada Videmška, Franja Mažgona in Jožeta Kandolfa. Enega člana pa bo imenovala sindikalna organizacija iz tovarne Gorenje.

Sprejeli so sklep o ustanovitvi organizacije in delu medobčinske konference SZDL celjske regije, ki jo ustanavlja osem občin iz širšega območja.

OB OBLETNICI GASILSKI AVTOMOBIL

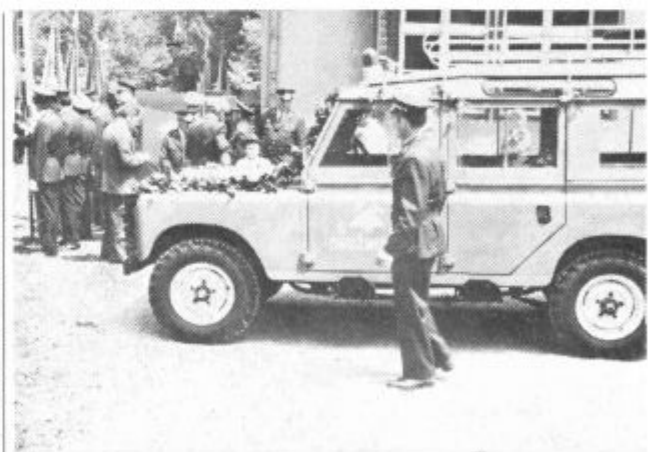
DRUŽMIRJE, 17. junija — Čeprav so plakati v Družmirju, Šoštanju, Velenju in verjetno tudi v drugih krajih naše občine vabili na proslavo ob 65-letnici Gasilskega društva Družmirje, se je v nedeljo dopoldne pred gasilskim domom zbralo zelo malo krajanov. Veliko več je bilo gostov-gasilcev iz drugih društev velenjske občine. Kot da prebivalec Družmirja pa tudi drugim niso mar problemi, težave in uspehi mož v svetlih čeladah, ki so se v vsakem trenutku pripravljene spopasti z uničujočimi ognjenimi zublji. Kljub temu je bilo pred gasilskim domom, ki so mu že šteta leta, morda že meseci, zelo svečano.

Proslavo je začel s kratkim pozdravnim govorom predsednik družmirskih gasilcev Anton Perovec, za tem pa je referent za prosveto in kulturo Anton Lampret podal kratko kroniko društva.

Prve želje o ustanovitvi društva segajo že v leto 1890. Društvo naj bi takrat ustanovili kot podružnico nemškega gasilskega društva v Šoštanju. Temu so nasprotovali mnogi narodno zavedni Slovenci v Družmirju. Ob mnogih požarih v kraju in okolici, še zlasti ob požaru v velenjskem premogovniku leta 1893 in v Tovarni usnja Šoštanj 1906, ko so morali pomagati

gasiti tudi Družmirčani, je ponovno oživila misel o ustanovitvi društva. Po vztrajnih razgovorih in pripravih se je leta 1908 (18. maja) sešel na prvo sejo pripravljalni odbor za ustanovitev društva. Na njej je sprejel »Pravila zadružne zveze gasilskih društev za Spodnje Stajersko.« 19. julija pa je bil ustanovni občni zbor društva, ki se ga je udeležilo 40 članov ter podpisalo svečano — častno izjavo. Že leta 1909 se je novo gasilsko društvo z imenom »Požarna bramba Družmirje« vselilo v nov gasilski dom, ki so jim ga

DALJE na 8. strani

Novo sodobno vozilo, najlepše darilo za 65. obletnico gasilskega društva v Družmirju

TIS O ŠTIPENDIRANJU

V sredo, 12. junija je bila redna razširjena seja izvršnega odbora temeljne izobraževalne skupnosti Velenje.

Med drugim so tudi obravnavali problem štipendiranja izrednih študentov. Zmenili so se, da se jim o dobri študijski dopust in to maksimalno dvajset delovnih dni, TIS pa sprejme nalogo, da za čas njihovega

dopusta priskrbi nadomestilo. Prav tako so tudi sklenili, da se jim šolnina od 1500 dinarjev za opravljeni letnik, poviša na 2000 din. Problem, ki se je pokazal, da za čas njihovega

DALJE na 8. strani

Zadnje dni po svetu...

• **BREŽNJEV NA OBIŠKU V ZDA** — Generalni sekretar sovjetske komunistične partije Leonid Brežnjev je prispel v soboto na večdnevni uradni obisk v Združene države Amerike, kjer so mu pripravili veličasten sprejem. Namen njegovega obiska je, da bi utrdili ameriško-sovjetske stike in pospešili pogajanja o omejitvi jedrskega oboroževanja.

• **STUDENTI PRED SOUDIŠČEM** — V Kairu se bo začela sodna obravnava proti 52 študentom, obtoženim protidržavne dejavnosti. Obtožnica med drugim navaja, da so organizirali demonstracije, agitirali na univerzah proti oblasti in širili protivladne letake.

• **DOKONČNO SPODLETELO KONZERVATIVNI MUNCHENSKI VLADI** — Zahodnonemško ustavno sodišče je v ponedeljek dokončno odklonilo zahtevo bavarske vlade, naj prepreči izmenjavo ratifikacijskih dokumentov mednemškega sporazuma. V Bonnu ocenjujejo ponovno odklonitev bavarske zahteve kot

občuten poraz najreakcionarnejšega krila opozicije.

• **NOVI SPORAZUM O PRENEHANJU SOVRAZNOSTI** — ZDA, Severni in Južni Vietnam so pretekli teden v Parizu parafirale sporazum, katerega namen je doseči doslednejšo uveljavitev vietnamskega mirovnega sporazuma. Že prvi dan po podpisu tega sporazuma pa so v Južnem Vietnamu zabeležili že 84 incidentov.

• **HAILE SELASIE O VLOGI NEUVRSČENE POLITIKE** — Etiopski cesar Haile Selasie je izjavil, da bi morala politika neuvršenosti odigrati glavno vlogo pri objektivnem ocenjevanju svetovnih problemov, iskanju ustrezne rešitve, napredku vsega človeštva in ohranitvi mednarodnega miru ter varnosti.

• **ZASEDANJE VARNOSTNEGA SVETA** — Voditelj jugoslovanske delegacije je v govoru na seji varnostnega sveta v New Yorku podprl zahteve arabskih držav za takojšnje in brezpogojno prenehanje izraelske okupacije in za mirno rešitev krize na Bližnjem vzhodu.

VLADO BARABAŠ
komentator Radia
Ljubljana

V vrsti tujih državnih obiskov v Jugoslaviji smo konec minulega tedna zabeležili obisk predsednice Indijske vlade Indire Dandhi. Obisk, ki je bil v skopem diplomatskem jeziku označen kot uraden, je bil mnogo več od tega. Bil je predvsem zelo delovno srečanje indijske ministrice predsednice z jugoslovanskimi osebnostmi. Večina časa je

nih skozi politiko neuvršenosti.

Pogovori so — kot že nikoli — pokazali enakost ali podobnost stališč dveh prijateljskih držav do številnih perečih problemov v mednarodnih odnosih. Tako je tudi minuli obisk Indire Gandhi potrdil, da se politični stiki med državama (izmenjava mnenj in sodelovanje na mednarodnem prizori-

priljubljenosti na obeh straneh.

Po obisku Bijedića v New Delhiju so naše ladjedelnice in indijski lastniki ladij sklenili velik posel o nakupu jugoslovanskih ladij v vrednosti nad 200 milijonov dolarjev. Večino tega denarja bo naše gospodarstvo dobilo v gotovini do leta 1975. Z obeh strani slišimo v zadnjem času ugodne o-

med dvema vodilnima neuvršenima državama in utemeljiteljicama te politike za vzor drugim, in tudi za spodbudo! Žal pa minula leta ni bilo tako. Gospodarsko sodelovanje je leta nihalo okrog sorazmerno nizke ravni. Naši in indijski predstavniki so se morali bolj ukvarjati z vprašanji, kako uravnovežiti blagovno menjavo in plačilno bilanco, ki je

INDIRA GANDHI V JUGOSLAVIJI

bila namenjena izčrpnim izmenjavam mnenj, ki jo Jugoslavija in Indija — dve vodilni neuvršeni državi — razvijata že vrsto let. Trdne temelje za takšno politično sodelovanje in seveda tudi za drugačne stike med državama sta postavila velika prijatelja in državnik, skupaj z Naserjem, tvorca politike neuvršenosti Josip Broz Tito in Jawaharlal Nehru.

V ospredju obiska Indire Gandhi so bili seveda njeni pogovori s predsednikom republike Titom in predsednikom ZIS Bijedićem, zlasti o pripravah na četrti konferenco voditeljev držav in vlad neuvršenih dežel v Alžiru in ob tem, seveda, o vseh najpomembnejših vprašanih sodobnega sveta, gleda-

šču) zelo dobro razvijajo in napredujejo. Takšna pozitivna in spodbudna ocena pa, žal, ne velja za gospodarske stike med Jugoslavijo in Indijo.

V pričujočem razmišljanju o jugoslovansko-indijskem gospodarskem sodelovanju moramo vsekakor najprej poudariti, da se razmere tudi na tem področju sodelovanja v zadnjem času, po spomladanskem obisku predsednika Bijedića v New Delhiju, izboljšujejo, da gredo stvari hitreje naprej.

Vendarle pa nekaj uspešno sklenjenih dogovorov o gospodarskem sodelovanju še ni tisto, kar bi na tem področju — skladno z možnostmi in potrebami obeh partnerjev — lahko dosegli z več dobre volje in

cene prehoda na konverabilni način plačevanja v medsebojni blagovni menjavi, ki sta ga državi uvedli z novim letom. To naj bi po mnenju indijskih in tudi naših gospodarstvenikov oživilo trgovinske stike, ki so v zadnjih nekaj letih vidno nazadovali. Vrednost blagovne menjave se je od leta 1970 do lani zmanjšala za trikrat.

Zaradi takšnih podatkov smo v zadnjih letih vedno znova ugotavljali, da v naših stikih z Indijo — to pa velja tudi za številne druge neuvršene države — sodelovanje na drugih področjih, zlasti gospodarskem, daleč zaostaja za političnimi odnosi. V primeru Indije je bila takšna ugotovitev še bolj zaskrbiljujoča, saj bi morali biti ti stiki in sodelovanje

bila negativna zdaj za eno, zdaj za drugo stran. Zavoljo tega jim je ostajalo vse premalo časa za prepotrebno razpravo o novih oblikah gospodarskega sodelovanja, o izboljšanju in razširitvi že vpeljanih stikov.

Bijedićev spomladanski obisk v Indiji, čeprav v prvi vrsti namenjen pripravi na alžirski summit, je prinesel pomembne spremembe tudi v gospodarsko sodelovanje. O prvih rezultatih smo nekaj že napisali, v bližnji prihodnosti pa se obetajo še novi koraki na tem področju. Takšni usmeritvi pa so dali potrebno politično podlago tudi zadnji pogovori Indire Gandhi z našimi vodilnimi predstavniki v Beogradu.

...in domovini

• **BELGIJSKI KRALJEVSKI PAR V JUGOSLAVIJI** — Belgijski kralj Baudoin in kraljica Fabiola sta v ponedeljek dopotovala na šestdnevni uradni obisk v našo državo. Belgijska suverena vračata s tem obiskom predsedniku Titu in njegovi ženi Jovanki, ki sta bila v Belgiji leta 1970.

• **O NOTRANJI IN ZUNANJI SOVRAŽNI DEJAVNOSTI** — Izvršni biro predsedstva ZKJ je na seji, ki se jo je udeležil tudi predsednik Tito, razpravljal o boju proti notranji in zunanji sovražni dejavnosti. Poudarili so, da je treba še naprej izboljševati delo organov za notranje zadeve in to službo vsestransko usposabljanje za še učinkovitejši boj proti vsem oblikam sovražne dejavnosti in njihovim nosilcem.

• **O GOSPODARSKIH GIBANJIH** — Predsedstvo in izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije sta obravnavala gospodarski položaj v prvih treh mesecih. Med drugim so zahtevali, da vztrajamo pri stabilizacijski politiki. V Sloveniji jo moramo podpirati z lastnimi predlogi, pa tudi s tem, da sami ukrepamo ter preprečujemo administrativno ukrepanje, ki ga danes pre pogosto uporabljamo.

• **OPREDELILI OSREDNJE DRUŽBENOPOLITIČNE NALOGE** — Na četrti konferenci zveze sindika-

tov Slovenije v Ljubljani so na temelju kritične ocene o dosedanjih družbenih dogajanjih in dosednji dejavnosti sindikatov, delegati v sklepni opredelili svoje družbenopolitične naloge za obdobje do kongresa. V razpravi so udeleženci še posebej opozorili, da bo potrebno temeljiteje izpopolniti in dograditi sistem delitve, kar je ena osrednjih nalog sindikatov. Prav tako so opozorili, da se morajo dogovoriti za takšne metode usklajevanja pri sporazumevanju, ki bodo čimbolj izključevale potrebe po intervenciji od zunaj.

• **NOVO VODSTVO REPUBLIKEGA SINDIKATA** — Republiški svet zveze sindikatov Slovenije je izvolil za predsednika republiškega sveta Janeza Barboriča, za podpredsednika Stanislava Kavčiča in Ivanko Vrhovčak, za generalnega sekretarja pa Jožeta Globačnika.

• **STANARINE BODO VIŠJE** — Na sestanku s predsedniki občinskih skupščin, je predsednik slovenskega izvršnega sveta Andrej Marinc obrazložil slovenska stališča o uresničevanju letošnje ekonomske politike, pa tudi stališča do osebnih dohodkov in proračunskih virov. Občinske skupščine bodo prvega julija podražile najemnine za 12,3 odstotka, obenem pa bodo uporabile predpise o delnem nadomestilu za večje izdatke socialno šibkih družin.

ZADNJE vesti

Osebnne dohodke uskladiti

Posebna skupina pri občinskem sindikalnem svetu pripravlja predlog samoupravnega sporazuma o iz-

plačevanju osebnih dohodkov in dohodkov, ki imajo značaj OD ter drugih delovnih pravic, ki izhajajo

Na tridnevem obisku v naši državi je bila predsednica indijske vlade Indira Gandhi. Po srečanju in pogovorih z gostiteljem, s predsednikom zveznega izvršnega sveta Demalom Bijedićem, se je Indira Gandhi sešla tudi s predsednikom Titom. V središču pozornosti so bili odnosi med obema prijateljskima državama ter važni mednarodni problemi. Obe strani sta bili soglasni v tem, da je politika neuvršenosti vse veljavnejša v mednarodnih odnosih in dobiva čedalje več pristašev.

iz medsebojnih odnosov.

Za ta korak so se odločili, ker razlike v višini osebnih dohodkov in različnih dodatkov v posebejnih organizacijah pogosto povzročajo slabo voljo in nerazpoloženje med delavci.

S tem samoupravnim sporazumom naj bi v občinah do konca leta uskladili neto osebne dohodke iz rednega delovnega razmerja, najnižje in najvišje OD, regrese za dopuste in malice. Prav tako bi usklajevanje zajelo tudi še razne druge dodatke, med njimi: dodatek za stalnost, draginski dodatek, nadurno in nedeljsko delo, nočno delo, višino nadomestila za boleznine do 30 dni, višino stroškov za

prevoz na delo, višino dotacij društvom, organizacijam in ustanovam itd.

Osnutek samoupravnega sporazuma bo pripravljen do 1. septembra. Zatem ga bodo dali v javno razpravo, ki bo skupaj z usklajevalnim postopkom tekla do decembra, ko naj bi ga podpisali. Veljati pa bi začel 1. januarja prihodnje leto.

Prva izmed akcij, ki so jo napravili na sindikatu, je analiza o izplačevanju neto osebnih dohodkov za posamezna sistemizirana delovna mesta oziroma kvalifikacijske strukture za delavce iz gospodarstva. Podobno analizo bodo napravili še za osebne dohodke.

Ob 30-letnici ZAVNOH je bila na Otočcu svečana seja občinske skupščine, ki so se je udeležili Edvard Kardelj, Vladimir Bakarič, Jakov Blažević, Milka Planinc, dr. Marijan Breclj, udeleženci zasedanja ZAVNOH in AVNOJ, člani izvršnega biroja predsedstva ZKJ idr. O pomenu tega zgodovinskega dogodka je spregovoril dr. Vladimir Bakarič. Poudaril je, da je bil leta 1943 Otočec najbolj živo protifašistično središče v okupirani Evropi in so ljudje imeli zaupanje v izvoljene organe.

Humano okolje - več človečnosti

Pod tem geslom so letošnji praznik — svetovni dan invalidov praznovali vsi invalidi Slovenije. Tudi invalidi, ki so včlanjeni v sedaj že 482 člansko občinsko društvo invalidov s sedežem v Velenju, so se vključili v program praznovanja, ki pa je bil pretežno delovnega značaja pri čimer so koristno združili s prijetnim.

Tako so priredili ob dnevu žena sprejem za članice invalidke in za tiste žene, ki imajo v družini težkega invalida. Na sprejemu je bilo preko 30 žena, ki so bile presrečne, da se jih je društvo spomnilo in se jim na tak, čeprav skromen način, zahvalilo za ves trud, delo in trpljenje. Bil je tudi razgovor za okroglo mizo, ki ga je pripravilo uredništvo Našega časa o problemih invalidnih oseb. Občinska konferenca SZDL je posebej

priredila sprejem ob svetovnem dnevu invalidov za vse predstavnike socialno-humanitarnih organizacij in se jim zahvalila za doseganje dela in obljubil pomoč pri nadaljnjem delu.

V maju mesecu pa je društvo zaključilo praznovanje s tem, da je za invalide priredilo izlet v Dolenjske toplice z ogledom Baze 20, obiskom Forma vive in kraške jame v Kostanjevici. Izleta se je udeležilo kar 120 invalidov.

V okviru delovnega dela

praznovanja svetovnega dneva invalidov pa se je dne 14. 4. 1973 vršila v Ljubljani II. republiška skupščina društev telesnih invalidov Slovenije. Na tem izrazito delovnem zboru, na katerem so kritično ocenili odnos družbe do invalidov, še posebej delovnih invalidov, so invalide iz Velenja zastopali Vili Bolha, Karel Pintarič in Edvard Centrih.

Z namenom, da seznanimo vse invalide o delu te konference, objavljamo razpravo predsednika občinskega društva Velenje Edvarda Centriha, s katero je prikazal probleme delovnih invalidov in naloge družbe. Naj še dodamo, da je Edvard Centrih bil na tej skupščini izvoljen v republiški odbor Zveze društev telesnih invalidov.

RAZPRAVA EDVARDA CENTRIHA

Dovolite mi, da na začetku moje razprave v imenu 475 invalidov iz občine Velenje pohvalim plodno in uspešno delo republiške zveze, zlasti pa ob pripravi za to konferenco, kar je gotovo imelo tudi odraz v delu občinskih in osnovnih društev telesnih invalidov. Takoj pa se opomnim, ker sodelovanje naše organizacije z republiško zvezo ni bilo ravno najboljšje in zagotavljam, da se bomo v tem obsegu v bodoče potrudili. Takoj želim pripomniti, da je v naši organizaciji največ delovnih invalidov in zato želimo, da se morebitni zbori, sestanki in podobno sklicujejo tako in na tak način, da bomo čim manj izgubili na delu, ko že itak marsikatero delovnega invalida zaradi njegove hiše in zaradi tega, ker zaradi hiše ne more dati vse od sebe, v marsikateri delovni organizaciji gledajo po strani.

Naše društvo se je šele v lanskem letu kadrovsko in organizacijsko okrepilo. Zato lahko rečemo, da smo začetne težave prebrodili in upamo, da smo našli bistvo vsebine našega dela, ki pa je do sedaj bilo in se trudimo, da bo tudi v bodoče izključno v korist invalidov. Pri našem delu smo spoznali, da invalidi terjajo in želijo, da so pravočasno in pravilno informirani, želijo kaj več vedeti o pravicah, o reševanju problemov, ki jih tarejo in zato tudi hočejo ter opravljeno pričakujejo konkretne rešitve njihovih zahtev.

V svoji razpravi bi najprej želel povedati nekaj besed o pomenu izobraževanja invalidov. Pri iskanju vsebine dela smo namreč pri našem društvu spoznali, da invalidi najlažje vključimo v dejavnost, ki jih zanima, oziroma, ki jim je blizu in s katero se tako ali drugače srečujejo v vsakdanjem življenju. Zato smo se že od lanske jeseni dalje odločili in programsko lotili izobraževanja invalidov s pomočjo različnih razgovorov in vrste predavanj, ki zadevajo življenjske probleme raznih vrst in svojstev invalidov. V začetku sicer kake posebne udeležbe pri razgovorih in predavanjih ni bilo. Ko pa smo šli na izvedbo konkretnih razgovorov in predavanj kot npr. o zdravstvenem zavarovanju, o boleznih hrbtenice in o živčnih boleznih in ko smo zlasti organizirali razgovor o novem pokojninskem in invalidskem zavarovanju pa smo od začetne povprečne udeležbe 25 udeležencev prešli kar na 126 udeležencev na enem predavanju, kar je tak zbor, da ga pravzaprav nobena institucija v naši občini ni spravila skupaj v takem številu. S tem delom in načinom osnovnega izobraževanja bomo nadaljevali in smo prepričani, da uspehi ne bodo izostali.

Pri našem delu pa se v večini primerov srečujemo s problemi naših delovnih invalidov, ki tudi tvorijo večino naše organizacije, saj jih je v naše društvo včlanjenih kar 70 odstotkov od vseh članov. Zato naj mi bo dovoljeno kaj več spregovoriti o teh problemih, ker menim, da so problemi podobni tudi v drugih organizacijah, zlasti morda tudi iz Zasavja.

Vprašanje delovnih invalidov v naši občini postaja vsak dan bolj resno in s tem vprašanjem se postavlja vedno več težav. Res je sicer, da je največ invalidov, vsaj trenutno, tistih, ki so postali delovni invalidi na rudišču oziroma delajo na rudniku. Ni pa prezreti, da zlasti način dela v velikem modernem podjetju »Gorenje« želi sedaj pogosto invalidnost delavcev, zlasti žena, saj moramo vedeti, da se dela opravlja na tekočem traku, kjer praktično, razen zakonitih odmikov, oddihov ni in včasih delavka v 7 urah dvigne tudi po več ton bremen. Zato ni čudno, da so se nekatere delovne organizacije v naši občini

le zdrmile in začele malo več misliti na ta problem, a tu lahko omenimo le rudnik, ki se sistematično loti dela pri odpravljanju problemov nastanka invalidnosti.

Pri našem delu ugotavljamo tako, da je število delovnih invalidov v naši občini poraslo. Manjka pa delovnih mest, na katera bi lahko delovne invalide ustrezno zaposlili. Per pa število invalidov narašča v delovnih organizacijah vedno težje najdemo zanje ustrezna delovna mesta. Ker pa ustreznih delovnih mest ni, je mnogo invalidov zaposlenih na takih delovnih mestih, kjer zahteve delovnih mest sploh presegajo tako imenovane »preostale delovne zmoglosti invalida«. Tako pa pride do tega, da je invalid nezadovoljen z delom, ker ga ne zmore v celoti, ali pa ga zmore le ob velikem napenjanju in ob prevelikih naporih. V mnogih primerih pa pride do nadaljnjega slabšanja invalidovega zdravstvenega stanja. Kar je pa najbolj zaskrbljujoče, nam analize za nekaj let nazaj (eno takih so napravili na rudniku) kažejo, da so mnogi delovni invalidi še sorazmerno mladi. Prekvalifikacija je res rešitev, a vedeti moramo, da ponavadi delovni invalid ne najde v delovni organizaciji takega delovnega mesta, za kakršnega bi se invalid moral, kaj šele želel prekvalificirati, če naj bi upoštevali naravo njegove invalidnosti. Nekaj let nazaj smo zato pri nas opazili primere, ko so se nekatere delovne organizacije, ne na posebno human način skušale znebiti delovnih invalidov in jih zaposlili v drugi delovni organizaciji. Ta delovna organizacija jih je prej rabila in jih je rada zaposlila. Ko pa invalidi sedaj terjajo enako obravnavanje, enake pogoje pri stanovanjskih kreditih, enake pogoje pri dobivanju stanovanj, pa jim enostavno očitajo, da niso njihovi invalidi oziroma, da pač niso postali invalidi v njihovi delovni organizaciji.

Naj tu poudarim željo delovnih invalidov, kateri invalidi na naših zborskih v zvezi s tem izražajo. Delovni invalidi odklanjajo vsako miloščino, vedno in povsod pa so in bodo zahtevali tisto, kar jim po zakonu pripada. Zato je prav, da se društva telesnih invalidov razvijajo v tej smeri, da pri svoji dejavnosti težijo k izboljšanju materialnega, socialnega in zdravstvenega položaja svojih članov, a v prvi vrsti v smeri, da invalidi, zlasti delovni invalidi, končno pridejo do svojih pravic. Še večja pa bi bila naloga naših društev, a morda še bolj vseh družbenih činiteljev, da pristopijo k sistematični odpravi vzrokov, da bi lahko tako nastanek invalidnosti, če ga že ne moremo povsem odpraviti, vsaj omilili na čim manjšo mero, da bi tedaj imeli čim manj invalidov.

To je tembolj potrebno zato, ker se zlasti delo rudarjev odvijajo v izjemno težkih pogojih dela, saj je pri rudarskem delu fizična komponenta še vedno bistvena,

čeprav je res, da bo najbolj učinkovita pomoč pri preprečevanju delovnih nevarnosti ravno odvisna od modernizacije v rudnikih.

Želim pa tu opozoriti še na nekatere probleme, ki se zlasti pojavljajo sedaj v obdobju stabilizacije. Prizadej se vsi rudarji, še najbolj pa rudarji — delovni invalidi. Tako npr. v rudniku Velenje dejansko poznajo samo 48-urni delovnik, delajo pa zaradi potreb tudi v nedeljah. Vemo, da delovni invalidi imajo pravico do tako imenovanega nadomestila. Vemo tudi, da se pri obračunavanju nadomestila, pa tudi ob obračunavanju boleznin, vedno jemlje vsaj po doseganji predpisih obračun za 42-urni delovnik. Torej je delovni invalid, zato, ker dela tudi ob sobotah in ker po svoje prispeva k stabilizaciji, prizadet, ker se vedno jemlje za obračun 42-urni delovnik, ki je pač zakonit in ne 48-urni delovnik, kot obračun dejansko opravljenega dela.

Tudi ni prezreti, da so zlasti v rudarstvu obolenja hrbtenice že skoraj tipična obolenja, a do sedaj niso invalidi našli razumevanja niti pri zakonodajalcu niti pri zdravstvenih, da bi se ta obolenja smatrala kot poklicna. Z zveznim dogovorom bo tako vsekakor potrebno med poklicna obolenja vnesti vsekakor obolenja hrbtenice, če gre za obolenje rudarja, ki dela v jami.

Res je sicer, da s samoupravnimi predpisi določajo organizacije združenega dela obseg, pogoje in končno višino rednega letnega oddiha. Le v izjemnih primerih pa opazimo v samoupravnih aktih določila, ki delovnemu invalidu priznavajo kak dan več rednega letnega dopusta v primerjavi z zdravimi delavci.

Vse gornje in prej povedano gotovo kaže, da je nujno, da se pri reševanju invalidskega problema združita oba dejavnika, to je delovni kolektiv invalidov organizacije združenega dela in širša družbena skupnost. Le pod tem pogojem, ko preventivno delo uspešno in programirano v tej smeri, da bo invalidov čim manj in le pod tem pogojem bomo lahko v primerih, ko le pride do invalidnosti, povrnil našim invalidom vsaj del tistega, kar jim je vzel današnji industrijski čas.

Naj mi bo zato dovoljeno, da predlagam, da današnji zbor med svoje zaključke in sklepe, sprejme tudi naslednje:

- delovnim invalidom naj se s samoupravnim aktom zagotovi pravica do več dni letnega dopusta, kot ga imajo zdravi delavci;
- predpisi iz socialnega zavarovanja naj se pri obračunavanju raznih nadomestil prilagodijo tako, da tisti delovni invalidi, ki delajo v prid stabilizacije, ne bodo zaradi tega prizadeti in

- končno se naj delovnim invalidom, ki delajo v rudnikih in utrpijo poškodbe na hrbtenici, priznajo enake pravice za obolenja hrbtenice kot za ostale nesreče pri delu.

OCENILI GIBANJA

V Slovenj Gradcu se je včeraj sešel družbenopolitični aktiv ZKS koroške regije. Na sestanku so ocenili družbenoekonomska gibanja v regiji, vlogi in pomen gospodarskih povezovalnih ter ocenili vpliv zvezne administracije na kratko in dolgoročno politiko razvoja posameznih panog oziroma delovnih organizacij.

Razgovora so se udeležili

li predsedniki občinskih skupščin koroške regije, sekretarji komitejev, načelniki za gospodarstvo, predsedniki družbenoekonomske komisije pri občinskih konferencah ZKS, direktorji večjih delovnih organizacij in poslanci republiške skupščine. Med povabljenimi so bili tudi predstavniki družbenoekonomske komisije pri CK ZKS ter člani CK ZKS.

Velenjski obrtniki so se združili

V soboto, 16. junija je bil ustanovni občni zbor združenja samostojnih obrtnikov Velenje, na katerem so izvolili upravni in nadzorni odbor ter potrdili pravila združenja samostojnih obrtnikov Velenje.

Na območju velenjske občine je registriranih 225 obrtnikov, ki doslej niso imeli svojega združenja. Zaradi dolgoletnih želja in vse večjih potreb obrtnikov po organiziranem medsebojnem sodelovanju in nastopu navzven so sklenili, da bodo ustanovili svoje združenje.

Sredi januarja se je sešel 17-članski iniciativni odbor, ki je sprejel sklep o ustanovitvi združenja. Odbor se je že na začetku zanašal pred problemom ali naj bi ustanovili združenje samo za velenjsko občino ali bi morda vključili še kakšno sosednjo. Odločili so se, da se bodo združili le na območju velenjske občine, pozneje pa se združenje obogateno z izkušnjami, učečim delovanjem in seveda, če bodo želje, lahko razširi. Naslednja naloga odbora je bila vpisovanje članstva. Do zdaj je vpisanih 112 članov, vendar upajo, da se jim bodo kmalu pridružili še drugi. Predsednik iniciativnega odbora Danilo Pocajt je v poročilu o delu odbora poudaril, da so člani zelo aktivno sodelovali v javnih razpravah o osnutku zakona o osebnem delu v Velenju in Celju. Obenem je pozval članstvo, še zlasti pa

novoozvoljeni 15-članski upravni in 3-članski nadzorni odbor, naj vložijo vse napore za uspešno delovanje združenja. Da ne bo le združenje zaradi združenja, ampak da se bodo v njem reševale vse želje in problemi obrtnikov. Dejal je, da si bo moral upravni odbor prizadevati, da bo čimbolje usklajeval odnose med obrtnikom in združenjem ter med združenjem in družbenopolitičnimi dejavniki. Sprejeti bi morali tudi razvojni program obrti do leta 1980, se zavzemati za reševanje kadrovske problematike, objektivno obveščanje in urejanje odnosov med delodajalci in delavci.

Obrtniška dejavnost se mora dvigniti na takšno raven, da bo sposobna zadovoljevati potrebe občanov in dopolnjevati proizvodni proces organizacij združenega dela. Za uresničitev takšnega cilja pa velenjski obrtniki pričakujejo pomoč tudi od družbenopolitičnih dejavnikov v občini.

V razpravi, ki je sledila poročilu predsednika iniciativnega odbora, je sodeloval tudi predstavnik Republiške zveze združenj samostojnih obrtnikov Bojan Zagar. Dejal je, da si zveza prizadeva, da se obrtniki

združujejo po vsej Sloveniji in ne le v posameznih središčih. Po njegovem mnenju danes ponekod še vedno obstaja mnenje, da so obrtniki nekaj posebnega, da so med obrtniki največji nasprotniki našega ekonomskega sistema. »Ustvariti je treba takšno ozračje, da ne bodo več s prstom kazali za nami češ, če si obrtnik, si kapitalist.« Prav v tem pa lahko združenje odigra pomembno vlogo. Slišati je bilo tudi trditve, da danes ni obrtnika, ki bi delal le osem ur. Vsak pošten obrtnik dela več kot osem ur. Zato, če govorimo o nagrajevanju po delu, je treba tudi njim priznati vso delo, so poudarili. Zavzeli so se tudi, da je treba urediti odnose med občino in obrtniki ter z davčno upravo. Prizadevali si bodo, da bi tudi sami imeli svojega predstavnika v občinskih organih. Njihova pomembna nadaljnja naloga bo vsekakor prizadevanje, da bi se vsi obrtniki na območju občine vključili v združenje ter s tem prispevali k boljšemu razvoju obrti. Zaostajati pa ne sme tudi sodelovanjem s občinskimi sindikalnim svetom. V zvezi s tem so še poudarili, da bi morali biti vsi delavci, ki so zaposleni pri zasebnih delodajalcih, člani sindikata. Zdaj je namreč včlanjenih le 62 delavcev, kar je približno tretjina vseh zaposlenih.

POLOŽAJ PROSVETNIH DELAVCEV

V četrtek, 14. junija je bila konferenca prosvetnih delavcev občine Velenje in Mozirje. V glavni točki dnevnega reda so obravnavali družbeni položaj prosvetnega delavca in položaj šolstva. To je tudi eden izmed največjih in najbolj kritičnih problemov.

Prosvetni delavci so namreč na splošno in v večini nezadovoljni glede na to, kako se obravnava nje in njihovo delo. Da bo glavna razprava potekala ravno o kolikar tega problema se je videlo še po uvodnih besedah predsednika medobčinskega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti Staneta Žula. Bila je izrečena tudi kritika ali bolje nezaupanje, saj redkokdaj dobijo na svoje sklepe, ki jih posredujejo izvršnim svetom, konkretne odgovore ali sploh odgovore. Večkrat se zgodi, da dobijo potem tako prosvetni delavci občutek, da se za njihovo delo in probleme ne zanima nihče drug, razen njihovih poslancev in tovarišev v istem poklicu. Torej nič čudnega, če njihovo nezaupanje raste. Prav tako so razpravljali tudi o odhajanju prosvetnih delavcev iz osnovnih šol. Ko so si postavili vprašanje zakaj, so si lahko odgovorili. Vsekakor le-ti odhajajo v druge službe zaradi boljših materialnih pogojev. Tako je v štirih mesecih odšlo v Slovenijo v druge službe 92 učiteljev samo iz osnovnih šol. Skupno pa jih je odšlo 131. Tu so zajeti tudi učitelji iz drugih šol, ne pa tudi tisti, ki so odšli med tem časom v pokoj ali so pomrli.

Ko so pregledali na kon-

ferenci stanje prvega tromesečja v letu 1973, so ugotovili, da je bilo v letem 12 grupacij samoupravnega sporazumevanja, ki ne dosegajo niti 85 procentov osebnih dohodkov na polno kvalifikacijo v odnosu na poprečje v gospodarstvu. Od tega sta dve grupaciji v proizvodnji in kar 10 v družbenih dejavnostih. Najslabše je v dijaških domovih, ki dosegajo le 70,7 % v odnosu na gospodarstvo. Sledijo glasbene šole s 76,2 %, knjižničarstvo in gledališča s 77,1 %, zavodi za zdravstveno varstvo s 77,2 %, vzgojno varstveni zavodi s 78,2 %, arhivi, muzeji in galerije, ki dosegajo 81,14 %. 25 grupacij presega poprečje 100 %, in sicer od 0,6 do 35,7 %, od tega le ena izmed družbenih dejavnosti. Po istih podatkih lahko ugotavljamo, da je kljub samoupravnemu sporazumevanju in družbenemu dogovoru razlika med najnižjimi in najvišjimi OD na PNK 65 %. To je stanje, ki upravičeno povzroča revolt v članstvu sindikata. Ob tem pa se prosvetni delavci tudi zavedajo, da vse samoupravne sporazume verifikira ista komisija in da je v družbenem dogovoru zapisano, da se doseženi faktor stimulacije v gospodarstvu priznava tudi v družbenih dejavnostih.

Tako so na konferenci tudi pozvali svojega poslanca Jožeta Melanška, da bi naj o vseh teh problemih sprožil na republiški skupščini razpravo. Jože Melanšek pa je člane medobčinskega SDDD opozoril, da se ne smejo osredotočiti zgolj na problem 85 % osebnega dohodka, temveč tudi na druge stvari, ki jih je treba čimprej urediti. Prav tako pa je tudi poudaril, da nimajo probleme samo oni v prosveti, ampak da so problemi in to veliki, tudi v gospodarstvu.

Razprava je trajala precej časa, saj so se šolniki razgovorili in ob problemih s katerimi se srečujejo, tudi upravičeno razburjali.

Potem pa so bili med drugimi sprejeti tudi sklepi, da bodo izboljšanje materialnega položaja šolstva dosegli samo s pošteno in svobodno menjavo dela. Zato bodo tudi takoj pripravili metodologijo in merila za vrednotenje dela za vzgojno varstvene zavode in šole.

Prav tako pa so sprejeli tudi sklep, da se pisмено opozori predstavnike občinske skupščine ZKS, SZDL in ZMS, ki so bili na konferenco vabljeni, vendar se vabilu niso odzvali, na neodgovoren odnos do reševanja problemov vzgoje in izobraževanja.

Na počitnice zastoni

SINDIKAT NAGRADIL SOCIALNO OGROŽENE IN MARLJIVE UČENCE

Velenje, 14. junija — Občinski sindikalni svet je podobno kot lani tudi letos podelil priznanja za prizadevnost in učni uspeh učencem, ki so kljub temu da izhajajo iz družin, okolja, kjer nimajo tako urejenih razmer niti pogojev kot mnogi njihovi vrstniki, dosegli dober uspeh v šoli. Med njimi je tudi nekaj takšnih, ki niso živeli pri svojih starših, ampak so našli svoj drugi dom pri rejnikih. Toda čeprav pogosto niso občutili prave materinske ljubezni, so zmogli vse napore med letom in ko bodo čez nekaj dni prejeli v roke svoje spričevalo, njihovi obrazi ne bodo zardevali.

V delavskem klubu so se zbrali na majhni slovesnosti, 35 tistih srečnežev, ki na začetku leta prav gotovo niso pomislili, da bodo tako lepo nagajeni. Niso dobili le priznanj, ki jih bodo vedno spominjali, koliko pozornosti je vzbudilo njihovo marljivo učenje in pridnost skozi vse leto. Občinski sindikalni svet jim je poklonil tudi 14-dnevno brezplačno letovanje na morju.

staršev. Vaši učitelji so nam sporočili, da sicer v vaših spričevalih ne bodo blestele samo najvišje ocene, vendar ste svoj uspeh dosegli s poštenim delom, trudom in vztrajnostjo ter v precej težjih pogojih kot mnogi vaši sovrstniki. Zato sem prav vesel, da vam lahko v imenu občinskega sindikalnega sveta Velenje čestitam in vam predam potrdilo o plačnem 14-dnevnem letovanju ob morju; to je dari-

V delavskem klubu so se zbrali marljivi učenci, ki jih je nagradil občinski sindikalni svet

Učencem iz šestih osrednjih šol velenjske občine ter iz posebne šole (iz vsake jih je bilo po pet), je najprej čestitala v imenu Zveze prijateljev mladine Velenje njena tajnica Elfrida Ambrožič. Zaželela jim je, da bi se imeli na morju kar najlepše, da bi tudi na morju bili tako pridni kot so bili med letom in se naučili plavati ter seveda, da bi se zdravi in vedri vrnili domov.

»Vsi vi, kar vas je tukaj zbranih, sodite med tiste učence, ki jih na dan plačila ne bo obšla rdečica sramu, ko boste svoje spričevalo položili v roke vaših

lo, ki naj vam ohrani droben, a lep spomin na vašo mladost.« S temi besedami je nagovoril mlade šolarje tajnik občinskega sindikalnega sveta Franjo Mažgon. Prav tako jim je zaželel, da bi se v letošnjih počitnicah, ki so si jih ob pridnem učenju in obremenitvah, katere so bile prihranjene mnogim njihovim sošolcem, resnično zaslužili, zaželel veliko sonca ter veliko lepih doživetij. Da se jih bodo spominjali še dolgo potem, ko se bodo morali spet pridno učiti.

Občinski sindikalni svet je letos namenil za letovanje otrok 55.200 dinarjev.

Poleg tega, da je omogočil brezplačno letovanje 35 učencem, bo kril del stroškov letovanja tudi 340 otrokom iz socialno šibkih družin in otrokom, ki so zdravstveno ogroženi. Celotna oskrbnina za letovanje v Baški, Pacugi pri Fiesi in na Debelem rtiču znaša 64 tisoč dinarjev. Kljub temu, da bodo tudi nekateri izmed teh 340 otrok letovali skoraj zastoni, je Zvezi prijateljev mladine Velenje, ki je organizator teh letovanj, letos komaj uspelo v naši občini zbrati toliko otrok. To kaže, da starši zaradi nenehnega večanja življenjskih stroškov kljub izdatni pomoči družbe, zelo težko zberejo preostali denar. Glede na izkušnje, da tisti otroci, ki preživljajo del počitnic organizirano, lažje premagujejo napore v šoli, bo treba v prihodnje še bolj razmiš-

ljati o tem, da bi čim več otrokom omogočili poceni letovanje in to v bližini kraja, kjer živijo. V Velenju so že pred leti organizirali dnevna taborjenja otrok. Vendar so, na žalost, ta taborjenja propadla. Zato, ker nekatere delovne organizacije niso imele posluha. Ponemudno še namreč vedno prevladuje mnenje, da je investicija v otroka zavržen denar.

Prav bi bilo, da bi podobno kot v drugih regijah, tudi Zavod za socialno varovanje primaknil delež za letovanje otrok, saj doslej še noben otrok, ki ga je predlagal zdravstveni dom, ni bil odklonjen.

Težava, s katero se srečuje ZPM Velenje pri organiziranju letovanja je še v tem, ker naša občina nima svoje počitniške baze. Vsled tega morajo naši otroci vsako leto gostovati v drugih domovih in to v času, ki je pač na voljo.

Zaradi tega bo v bodoče resnično treba več razmišljati o tem, da bi našli takšno obliko letovanja da bo lahko čimveč otrok letovalo in čimbolj poceni.

Industrija plastike POLYPEX Šoštanj Cesta talcev 3

vabi k sodelovanju delavce za naslednja

prosta delovna mesta

- 1. PLANER — TERMINER V PRIPRAVI DELA**
Pogoj: končana STS — strojni oddelek z 2-letno prakso v operativi in odsluženim vojaškim rokom.
- 2. VEČ KV KLJUČAVNICARJEV** — za delo v mehanični delavnici in v obratih za izmenovodje.
Pogoj: Dokončana industrijska šola — oddelek za ključavničarje s 3-letno prakso in odsluženim vojaškim rokom.
- 3. KV ORODJARJE**
Pogoj: Dokončana industrijska šola — oddelek za orodjarje s 3-letno prakso in odsluženim vojaškim rokom.
- 4. ADMINISTRATORKA V TAJNIŠTVU**
Pogoj: Srednja upravno-administrativna šola in vsaj 2 leti prakse. Zaželeno znanje vsaj enega tujega jezika.

Nastop službe za vsa delovna mesta takoj ali po dogovoru.

Poskusno delo dva meseca.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na komisijo za vstop in izstop z dela pri Industriji plastike »POLYPEX« Šoštanj, Cesta talcev 3.

Med brigadirji na Kozjanskem

Pred dnevi smo skupaj s sekretarjem občinske konference ZMS Velenje Vladom Videmškom in Marjanom Skazom, predsednikom mladinskega aktiva Gaberke, obiskali Kozjansko. Po dobri uri vožnje je bilo konec lepe asfaltirane ceste in naš flico je začel divje poskakovati po kamniti cesti, ki se je v vijugah vse bolj vzpenjala, dokler nismo prišli na Planino. Presrečni, da je naš avto vzdržal naporno pot, smo se odpeljali naprej. Naš obisk je veljal brigadirjem, ki s krampi, lopatami in tudi z golimi rokami pomagajo Kozjancem. Pomagajo, da bi dobili to, po čemer že dolgo hrepenijo — boljše ceste ali sploh ceste. Ko smo prišli med brigadirje so se ravno odpravljali na kosilo. Povabili so nas zraven in medtem ko smo okušali brigadirsko hrano, kosilo je bilo odlično, smo se pogovarjali z nekaterimi mladinci.

FRANC PODRIŽNIK — učenec šolskega centra Velenje: Letos sem prvič v brigadi. Hotel sem spoznati, kako izgleda brigadirsko akcija, pa tudi pomagati tem prijaznim ljudem, da bi kmalu dosegli takšen ali vsaj podoben razvoj kot je na drugih območjih naše republike. Delo ni naporno. Nekoliko težje je bilo le prve dni, ko se nismo bili navajeni. Tudi domotožja nimam. Le kako bi ga imel, ko pa sem tukaj našel cel kup prijateljev. Tako ta akcija ni samo delovna, ampak nam omogoča, da utrjujemo prijateljske stike z mladimi iz vse Slovenije. Skoda, da tukaj ni tudi brigadirjev iz drugih republik, saj bi se krog prijateljev s tem še povečal.

MILOŠ MIKUŽ — rudarski tehnik na RL Velenje: Tudi jaz se nisem sodeloval v nobeni brigadirski akciji. Zato sem se z veseljem odločil za akcijo Kozjansko 73. Delo je naporno v toliko, ker je precej vroče. Vendar smo sem prišli prostovoljno, da Kozjancem pomagamo iz zaostalosti, da jim vsaj malce povrnemo to, kar so storili med NOV. Ljudje so nas sprejeli zelo prijazno in navdušeno. Večkrat nas obiščejo, prinašajo pa nam tudi pijačo ter nas vabijo na dom. Med sabo se zelo razumemo in kar hudo nam bo, ko bomo odhajali. Čeprav sem tukaj šele sedem dni, že zdaj lahko rečem, da bi v brigado še šel. Upam, da bom še imel možnosti.

DRAGO KRENKER — učenec šolskega centra Velenje: Vstajamo ob pol petih. Zatem imamo dobrih petnajst minut telovadbe, sledi umivanje in pospravljanje postelj, nato pa se odpeljemo na Planino na zajtrk. Približno ob šesti uri smo že na delovnišču. Delamo do 13. ure, včasih malo več, potem se spet z avtobusom odpeljemo na Planino na kosilo. Popoldne urejamo okolično doma, v katerem prebivamo, poslušamo razna predavanja, hodimo na izlete. Zahajamo pa tudi na Planino v disko klub (uredili so ga menda nalašč za nas), kjer poslušamo plošče in plešemo. V postelji moramo biti ob 22. uri. Kot vidis imamo precejšen red. Zdi se mi, da mi bo ta brigada tudi nekakšna priprava na vojsko.

MILAN BRATEC — vodja akcije: Na Kozjanskem je zdaj v drugi izmeni 63 brigadirjev iz vse Slovenije. Imamo dve

brigadi: iz celjskega in ljubljanskega področja. Brigadirjev je manj kot smo pričakovali. To kaže, da občinske konference ZMS še vedno ne posvečajo akciji dovolj pozornosti in se ne uspejo dogovoriti z delovnimi organizacijami, da bi za 21 dni pustile mlade z dela. Kljub temu da nas je manj, delo ne trpi. Prva izmena je končala delo celo nekaj dni pred rokom. Pri delu pa nam pomagajo tudi vojaki iz vojašnice Slavka Slandra Celje, kar je odraz najvišje stopnje sodelovanja vojakov in mladine. Z akcijo Kozjansko 73 želi ZMS usposobiti čim več kadrov za zvezno mladinsko akcijo, v kateri bodo mladi pomagali graditi spominski dom v Kumrovcu. Letošnja solidarnostna akcija bo trajala do prvega septembra, v njej pa bo sodelovalo približno 400 mladih.

In dobili bodo Kozjanci, ki jih ne poznamo le po tem, da živijo na manj razvitem območju Slovenije, temveč tudi po njihovi žilavosti in upornosti v NOB, boljše povezavo s svetom, boljše življenjske pogoje. To je dolg, ki jim ga moramo vrniti.

Tritisoč kilometrov po Jugoslaviji

Ceprav je močno deževalo, smo se v DUBROVNIKU dali časa za zdravi. Obiskali smo knežji dvor in Tintoretovo oljno sliko svete družine, ki je najdragocenejša stvar tega častitljivega dvorca.

Ves Dubrovnik spada v muzej. Nedotaknjene in neoskrunjene stavebe v centru, zbite med veličastno obzidje, predstavljajo res pravi biser Jadrana.

Vlado Valenčak

Na lepše vreme smo čakali v Gradski kavarni ob kavici in vinjaku. Tu več velja kot v drugih krajih, ker stane kava tri ali mali vinjak celo šest dinarjev. Dubrovnik in še nekateri drugi centri tod okoli so zelo dragi. Hitro smo pritisnili na plin in se približevali Metkoviću.

Pred Dubrovnikom smo občudovali lepo Konavle in še lepše deklice v značilnih narodnih nošah, s katerimi se odlikuje tudi Dubrovnik in mnoga mesta v črnogorskem primorju. To so negovane ženske z oskrbljenimi pokrivali, ki se svetijo kot sneg v svoji belini. Tudi kmetje na polju nosijo pri delu tradicionalna narodna oblačila. To je tudi kmečko zaledje Dubrovnika.

Ob obali proti Metkoviću smo prečkali mali del bosansko-hercegovaške plaže. NEUM namreč pripada republik Bosni in Hercegovini. Tega ne bi niti opazili, če ne bi imel odličnega vodiča, ki me je na to opozoril.

Ze smo zapustili Črno goro in smo v republiki Hrvatski, ki jo hitro zapuščamo, ker nas čaka podobna pokrajina kot v Črni gori — Hercegovina.

Poslavljam se od jadranske obale, ki smo jo občudovali, ker je tako lepa in ima krasno splejano avtomobilsko cesto. Mnoge voznike zavede ta cesta in prav zaradi tega je tu mnogo nesreč. Samo na kratkem odseku dvajsetih kilometrov smo videli kar pet avtomobilskih nesreč. Večina so jih zakrivil tuji. Nekli Avstrijec je za las ušel prepadu. Zadnji trenutek so ga uspeli po-

tegniti na cesto. Kot zanimivost naj omenim, da sta se na tem odseku zabilila tudi službeni avtomobil milice s servisnim avtomobilom.

Na tem predelu Jadrana smo opazili tudi mnogo zapuščenih a še dobro ohranjenih hiš. Skoda, da tako propadajo, ko bi jih marsikdo lahko s pridom uporabljal.

Poslavljam se od morja in hitimo proti Mostarju, glavnemu mestu Hercegovine. Letos je tudi Hercegovina zelena, čeprav je sicer znana po svojem krasu. V Mostarju smo si obvezno ogledali stari turški most z malo ostanke turškega mesta. Tam smo srečali tudi dva avtobusa Čehov, ki jih je letos spet več na Jadranu kot lani in prejšnja leta. Tudi Mostar je postalo moderno mesto a orient je stisnil v muzej. V gostilni »Jagnje«, ki ima tako vzpodbudno ime, smo hoteli jagnjetino a smo se morali zadovoljiti s piščanci. Slovitje hercegovaške jagnjetine je tudi tu zmanjkalo.

Dež nas je preganjal. Preko Jablanice, kjer je Neretva formirala krasno jezero, smo nadaljevali pot na Konjice in se ustavili v Sarajevu, našem zadnjem taborišču. Sotor smo postavili v gotovo največjem avtokampu v Jugoslaviji. Kamp »Ilidža« je star

že devet let. V sezoni tu prespi dnevno 500 do 600 turistov, ker sarajevski hoteli nimajo zadostnih kapacitet, da bi sprejeli vse turiste, ki si hočejo ogledati to zanimivo mesto.

Ob kampu imajo lep bife, a takoj pri njem si je umislil privatnik odlično gostilnico, ki jo je imenoval »Idu dani« ali po naše »Čas hiti« in zato priporoča odlične žar in originalno hercegovaško žilavko. Resnično nam je ustregel in ga bomo zadržali v dobrem spominu.

Glavno mesto Bosne in Hercegovine je kljub modernizaciji uspelo konzervirati s svojo Baščaršijo in okolico orientalsko obležje. Za vse nas je to bilo najbolj privlačno. Tu smo prvič videli mošejo od znotraj in to Begovo džamijo, ki je polna orientalske ornametike in po podu je prekrita s preprogami, ki so dar raznih vodij muslimanskih držav. Atraktiven vodnjak krasni vhod v džamijo. Nasproti te džamije smo si ogledali nekdanjo šolo Kuršumli medresa. Sarajevski muzej spada med najznamenitejše na Balkanu. Seveda je nujno videti še Baščaršijo. Tu je kopica trgovin, slaščičarn, čevab-džinic, burekžinic itd. Tu smo poskusili v čevabdzini jagnjetino in čevapčice, v slaščičarni bozo a v burekžini krompirjev, mesni, sirov in špinadni burek. Tako smo se najedli, da smo šele zvečer potrebovali ponovni obrok hrane.

DALJE PRIHODNJC

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE

RAZPISUJE

PROSTA DELOVNA MESTA

I. PEDAGOSKA SLUŽBA

- 3 učiteljev za šibkotočne elektrotehniške predmete — dipl. inž. ali inž. elektrotehnike — šibki tok
- 2 učitelja za jakotočne elektrotehniške predmete — dipl. inž. ali inž. elektrotehnike — jaki tok
- 3 učitelje za strojniške predmete — dipl. inž. ali inž. strojništva
- 3 vzgojitelje za dom učencev — vzgojitelj ali predmetni učitelj pedagogike
- 2 učitelja za praktični pouk v osnovnem elektro programu ali v proizvodnji — šibki tok — elektrotehnik — jaki tok z najmanj 5 let prakse v svoji stroki
- 2 učitelja za praktični pouk v elektro programu ali za delo v proizvodnji — šibki tok — elektrotehnik — šibki tok z najmanj 5 let prakse v elektro stroki — šibki tok
- 2 učitelja za praktični pouk v kovinarskem programu — strojni tehnik z najmanj 5 let prakse v strojni stroki.

Kandidati morajo izpolnjevati poleg navedenih pogojev še splošne pogoje za učitelje in vzgojitelje. Nastop dela za delavce od 1. do 4. avgusta oziroma 1. septembra 1973, ostali takoj.

II. EKO — elektrokovinarski obrati

- 5 KV strugarjev
- 5 KV rezkarjev
- 5 KV brusilcev
- 5 KV varilcev
- 6 KV orodjarjev
- 20 NK delavcev
- 2 strojna tehnika — lahko začetnika
- 2 elektrotehnika — lahko začetnika
- 4 strojne inž. I. stopnje
- 1 dipl. inž. strojništva II. stopnje
- 4 elektro inženirje — I. stopnje
- 1 dipl. elektro inženirja — II. stopnje

Možnost zaposlitve na različnih delovnih mestih znotraj tehn. sektorja, upoštevajoč izkušnje ali želje kandidatov.

III. FINANČNO-RACUNOVODSKA SLUŽBA

- 2 analitika — planer — dipl. ekonomist ali ekonomist, lahko začetnik

IV. SPLOŠNA SLUŽBA

- 1 stenodaktilograf — srednja administrativna šola, lahko začetnik

V. KOMERCIJALNA SLUŽBA

- 1 NK delavec
- 1 raziskovalec trga — višja izobrazba komercialne ali tehnične smeri, znanje vsaj enega svetovnega jezika, zaželen komercialna praksa.

Razpis delovnih mest velja 15 dni od dneva objave oziroma do zasedbe. Prošnje s potrebnimi dokazili pošljite na Rudarski šolski center Velenje, Prežihova 3, ali pa se osebno zglasite pri sekretarju.

Še poostriti varnostne ukrepe

Centralni delavski svet rudnika lignita Velenje je na zadnji seji obravnaval poročilo o varstvu pri delu v lan-

• POGOSTEJE SE PONESREČIJO MLADI DELAVCI

Po podatkih, ki izhajajo iz poročila, so lani zabeležili skupno 844 nezdod (4570 zaposlenih) v primerjavi z letom poprej, ko je to število znašalo 791 pri 4483 zaposlenih. Naglasiti je treba, da je kolektivu lani uspelo ponovno znižati povprečje izostankov z dela zaradi A-nezgod; saj se je zelo približalo povprečju iz leta 1968. Zaradi obolenj je pred petimi leti izostalo z dela zaradi A nezgod 40 ljudi na dan (1,08 odstotka), lani pa 501,09 %. Na drugi strani se je v minulih letih nekoliko povečala odsotnost z dela zaradi B-nezgod. Leta 1968 je bilo doma zaradi boleznin B-nezgod 175 delavcev na dan (4,72 %), v preteklem letu pa 285 (6,25 %). Povprečni skupni izostanek je lani dosegel številko 335 (7,34 %), medtem ko je bilo leta 68 na dan odstotnih 215 ali 5,80 odstotka delavcev na dan.

V lanskem letu se je občutno zmanjšalo povprečje izgubljenih delovnih dni na eno nezgodo. Zelo zmanjšalo pa se je v zadnjih nekaj letih tudi število hujših nezgod. Leta 1969 je le teh bilo še 105, lani pa le 19. Ob tem je treba povedati, da so lani uvedli nov kriterij, po katerem gre za hujšo poškodbo, če je delavec odsoten z dela nad dva meseca, prej le mesec.

Da bi se še bolj podrobno seznanili z nezgodami, ki so se pripetile lani v obratih rudnika, naj navedemo še nekatere podatke. Pregled nezgod po kraju dogodka in po opravi, pri katerem se je nezgoda zgodila kaže, da je bilo največ nezgod na širokočelnih delovnih mestih — 231 lažjih in 10 hujših.

Iz podatkov izhaja, da so podobno kot prejšnja leta tudi lani osebni vzroki veliki krivci nesreč. Kar tričetrtine vseh nezgod v lanskem letu je treba pripisati tem vzrokom. Pri tem odpade na nevaren način dela 50,6 odstotka, slaba organizacija 7,2 % in hitrost pri delu 2,3 % vseh nezgod.

Dejstvo, da so se lani ponesrečili kar v eni tretjini primerov nepravilno in polkvalificirani delavci, v več kot polovici primerov pa delavci z delovnim stažem do pet let, kaže, da je največ nezgod med mladimi, še neizkušenimi delavci, ki se površno seznaniijo z nastopajočimi nevarnostmi na delovnih mestih in s pravilnim in varnim načinom dela. Zato ni čudno, če si zaradi takšnih odnosov iščejo vse pogostejše rešitev v tem, da enostavno odpovedo delo.

Na rudniku si tudi zelo prizadevajo, da bi imeli kar najboljši pregled nad zdravstvenim stanjem kolektiva. Saj na primer rezultati pregleda posameznega člana omogočajo pravočasno ukrepanje v primeru, da je njegovo zdravstveno stanje na določenem delovnem mestu ogroženo. Temeljita medicinsko strokovna analiza rezultatov pregledov pa lahko s svojimi sklepi, navodili in priporočili omogoči programski pristop k odpravljanju žarišč ogrožanj na posameznih delovnih mestih, pa tudi izven podjetja ter s tem k izboljšanju zdravstvenega stanja in delovne sposobnosti kolektiva. Tako so predlani sprejeli pravilnik o načinu in postopku za opravljanje preventivnih zdravstvenih pregledov.

Določila tega pravilnika so omogočila, da del pregledov prerazporedijo na vsako drugo ali tretje leto. Na podlagi tega so lani nameravali pregledati 3117 delavcev. Vendar svojega načrta niso v celoti izpolnili. Dogajalo se je namreč, da je bila udeležba na pregledih v nekaterih dneh z obratov jama vzhod in zahod tudi samo 30 %. Nekateri pa tudi po trikratnem vabilu niso prišli na pregled. Med 2824 (90,6 %) — kolikor so jih pregledali, so pri 377 osebah ugotovili omejeno delovno sposobnost. Od tega je 256 invalidov, ki začasno ali pa stalno že zasedajo približno ustrežna

delovna mesta v jami in zunaj ter samo 11 z zunanjih obratov. Preostalih 110 pa so delavci jamskih obratov. Večini teh je zdravstvena služba prepovedala nadaljnje delo v jami.

Če še bolj podrobno analiziramo ugotovitve pregledov, vidimo, da izredno izstopa omejitev delovne sposobnosti zaradi vida. Kar pri 72 delavcih, od tega 69 jamskih. Presenetljivo malo (10) pa je bilo obolenj hrbtenice. Služba za varnost meni, da je takšnih bolnikov več, vendar pri pregledih najbrž ta obolenja ne navajajo, ker se bojijo, da bi morali zastopati jamsko delo in s tem bi bili prikrajšani pri osebnem dohodku. Tako rudarji priznavajo obolenja hrbtenice šele, ko so bolečine že neznosne in postanejo ne-

sposobni tudi za druga fizična dela.

V razpravi, ki se je razvila ob poročilu, so člani delavskega sveta predlagali, naj bi že letos uvedli dopolnilno izobrazbo o zdravstveni in higienski zaščiti na delu kot tudi doma. Poostriti je treba tudi kontrolo izvajanja varnostnih predpisov ter zdravstvene preglede delavcev, ki se na novo zaposlijo. Prav tako so sprejeli sklep, da je treba zagotoviti, da bo udeležba na zdravstvenih pregledih 100-odstotna, izdelati pa je treba tudi analize delovnih mest, ako da bo natanko znano, kdo lahko opravlja določeno delo (glede na sposobnost). Zavzeli pa so se tudi za dosledno ugotavljanje vzrokov nezgod in za vodenje evidence pogostosti obolenj in nezgod.

Podzemni kataster

Zelimo opozoriti na ukrepe, ki jih bo občinska uprava začela izvajati in bodo za investitorje novi.

Problem podzemnega katastra je v Velenju, Soštanj in Smartnem ob Paki zelo pereč. Hitra gradnja, ki jo z meritvami komaj sledimo na površini, pušča pod zemljo vrsto problemov. Komunalne naprave (vodovod, kanalizacija, telefon, elektrika, toplovod), ki so pod zemljo, morajo biti ko so položene tudi izmerjeni ter predstavljeni v načrtih, ki prikazujejo situacijo nad zemljo.

Samo taki načrti predstavljajo pravo vrednost in so za funkcioniranje mesta nujni.

V razvoju mesta Velenja se stvari niso dosledno izvrševale, tako da smo danes v situaciji, ko ne moremo zagotovo trditi, kaj vse imamo zakopano pod zemljo, kje in koliko je to vredno.

Ugotovljeno je, da bi za sistematično ureditev obratnih podz. katastrov bilo potrebno 3.000.000,00 din, nakar pa bi se lahko izdelal zbirni podjemni kataster. Starejša mesta z bolj mestno tradicijo take katastre imajo in lepo funkcionirajo.

Občinska skupščina, ki se

zelo trudi, da se te stvari, ki sicer niso vidne na zunaj uredijo, vendar brez discipline to ni mogoče doseči.

V zaključni fazi je izdelava novih modernih načrtov za Soštanj in Smartno ob Paki, s katerim se bodo nadomestili preko 100 let stari grafični načrti. Izdelana bo tudi gospodarska karta za celotno območje občine in vse to se je s skrajnimi naporii doseglo v zadnjih letih.

Da pa se ne bi še bolj zamenjala izdelava podzemnega katastra, bo v bodoče potrebno vsakemu investitorju predložiti pred izdajo uporabnega dovoljenja še načrt podzemnih naprav, ki novozgrajeni objekt napajajo. Zakon namreč predvideva za te vrste prekrškov ostre kazni.

POVEZUJEJO KMETIJSTVO

V Dravogradu se je večeraj sestal medzadružni svet koroške regije. Razpravljali so o povezovanju kmetijstva na tem območju, na podlagi analize komisije za kmetijska vprašanja pri medobčinskem svetu ZK za Koroško.

zasvetile njegove temne modre oči in prav nič ni bil jezen, ker sem ju zmotila. Vseda sva se za mizo in najin klepet se je začel. To kar je povedal v prvih dveh stavkih, je zvenelo ponosno in tudi besede so poudarjale, da se nisem zmotila.

»Jaz sem pravi Soštanjčan. Tu sem rojen, tu sem začel delati, tu živim. In zato sem se tudi zmeraj, ker ljubim to svoje malo mesto, boril za to, da bi Soštanj dobil tisto, kar mu pripada.«

Miloš se je razgovoril, njegove roke pa so mirno počivale v naročju. Ko sem ga gledala, se nisem mogla zadržati, da ga ne bi vprašala: »Tovariš Miloš, koliko ste stari?«

Njegove ustnice so se razpotegnile v nasmeh in okoli oči so se mu pojavile nagajive gubice.

»Koliko sem star? Letos sem dopolnil enaindesetdeseto leto.« In to je povedal tako ravnodušno. Bila sem presenečena, da sem skoraj pozabila zapreti u-

sta. Saj sogovornik zgleda mnogo mlajši. Njegovi lasje so še vedno črni, čeprav med njimi že prevladujejo srebrni, oči so jasne in žive. Prav tako pa je tudi jasen in globok njegov glas, ki o znanja tisto, kar tok Miloševih misli spleta v glavi.

Toda vrnimo se še malo na njegovo življenje. Pred

Miloš Volk

vojno je odšel službovat v Bosno, kot telovadni učitelj. Leta 1941 pa se je vrnil v Soštanj, vendar v njem ni dolgo ostal. Bila je, oziroma začela se je pač vojna vihra in Miloša so s sestro in materjo izselili najprej v taborišče Rajhenburg, nato v Slavonsko Požego in Caprak, nazadnje pa v železarno Sisak, kjer so vsi izseljenci delali pod nadzorstvom.

»Takoj po vojni sem se vrnil v Soštanj,« je nadaljeval Miloš. »Lahko bi bil

odšel kam drugam, toda Soštanj je moj kraj, moje rojstno mesto in nezadržno me je vlekel nazaj.«

Po vojni je Miloš začel v Soštanju aktivno delovati v družbenem in političnem življenju. Opravljal je in še opravlja pomembne funkcije. In to pri različnih društvih, tako da skoraj ne

morem reči, da v katerem še ni delal. Bil je vsepovsod. Povsod se čuti njegova prisotnost, še vedno zelo prožna misel in močna beseda ter odločnost. Bil je tudi član Partizana in zelo dober športnik.

Glavna njegova funkcija je sedaj mesto podpredsednika krajevne skupnosti, ki jo opravlja že četrto leto. Poleg tega je še v poravnalnem svetu in to mi je sam takole pojasnil, pa še kar nekam na smeh mu je šlo.

»Veste, prihajajo razni ljudje in vsak ima svoje probleme in težave. Toda nekatere so tako malenkostne, da človek res ne ve ali bi se smejal ali jezil. Toda po navadi uspemo vse s po- rešiti.«

Njegovih preteklih in sedanjih funkcij res raje ne bi naštel. Za to bi rabila, po mojih izračunih, nič manj kot vsaj pol strani.

Ko sem ga vprašala, ali se misli počasi posloviti od tako aktivnega delovanja, ki je kljub njegovi vitalnosti včasih le malo naporno za njegovo starost, so se mu oči poredno zasvetile in med smehom je dejal:

»Ja, vse se mi tako zdi, da ko enkrat ne bom mogel več delati, bom postal neuporaben in potem res ne vem, kaj mi še ostane. Dokler bom lahko delal, bom živel, ko pa bom nehal, me bo dolčas verjetno počasi ubijal.«

Prav rada verjamem. Saj je celo njegovo življenje tako izpolnjeno z delom, da ni

imel časa premišljevati o starosti.

Nasmejala smo se, ko smo ugotavljali, kakšne funkcije je vse opravljal. Pri tem naštevanju mu je moral pomagati tudi njegov tovariš. Vmes, ko mi je pripovedoval o svojem življenju, se je mimogrede spomnil: »Ja, pa še tole sem bil, pa tukaj sem tudi bil zraven...«

Tako se je spominjal Miloš Volk, jaz pa sem si njegove besede vtisnila v spomin. Ko se je najin prijeten razgovor končal, mu je že spet v ustih tičala cigareta. Vstal je s sedeža kot mladenič, mi ponudil roko in spet so se oči zaiskrile v mladostni nagajivosti ter me spremljale skozi vrata.

NAŠ ZNANEC

V zadnji številki Našega časa smo priložili »Poziv občanom, da predložijo podatke o svojem premoženju in načinu njegove pridobitve«. Z željo, da bi bili občani velenjske občine zanesljivo seznanjeni, objavljamo danes znova ta poziv.

POZIV OBČANOM DA PREDLOŽIJO PODATKE O SVOJEM PREMOŽENJU IN NAČINU NJEVOVE PRIDOBITVE

Na podlagi družbenega dogovora, ki so ga skupščine občin sprejele v okviru Skupnosti slovenskih občin in na vsaki skupščini občin, o merilih in pogojih, pod katerimi lahko občinske skupščine predpišejo obveznost občanov, da so na javni poziv dolžni predložiti podatke o svojem premoženju in načinu njegove pridobitve (Uradni list SRS, št. 20-535/73), ter 25. členu Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskih davkih občanov (Uradni vestnik občine Velenje št. 1/73) Izdaja Skupščina občine Velenje

POZIV

občanom, da predložijo podatke o svojem premoženju in načinu njegove pridobitve.

Podatke o svojem premoženju in načinu njegove pridobitve so dolžni predložiti občani, ki izpolnjujejo enega od naslednjih pogojev:

1. če posedujejo nepremično in premično premoženje, katerega sedanja skupna vrednost presega 500.000 dinarjev, ne glede na kraj, kjer je premoženje ter čas in način njegove pridobitve;

2. če posedujejo nepremično in premično premoženje, katero so pridobili v zadnjih desetih letih in sedanja skupna vrednost tega premoženja presega 300.000 dinarjev, ne glede na kraj, kjer je premoženje in način njegove pridobitve;

3. če so njihovi družinski člani v zadnjih desetih letih, v času ko so bili vzdrževani, pridobili nepremično oziroma premično premoženje, katerega sedanja skupna vrednost presega 100.000 dinarjev, pa tako premoženje ni bilo pridobljeno z dedovanjem;

4. če so v preteklem letu v pridobitev premičnega in nepremičnega premoženja vložili lastna sredstva, ki za več kot 50 odstotkov presegajo v istem letu iz vseh virov dosežen skupen čist dohodek;

5. če opravljajo voljene funkcije v predstavniških in pravosodnih organih ter družbeno-političnih organizacijah, ali so na vodilnih delovnih mestih v pravosodnih in upravnih organih v občini, republiki ali federaciji oziroma v organizacijah združenega dela;

6. če so zaposleni na delovnih mestih inšpektorjev v občinskih, republiških in zveznih organih ter delavci na podobnih delovnih mestih v službi družbenega knjigovodstva in v upravi carin.

Za premoženje v smislu prejšnjega odstavka se ne štejejo kmetijska zemljišča občanov, ki se z osebnim delom ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, premični predmeti, katerih sedanja vrednost ne presega 10.000 dinarjev, ter naprave stanovanjske oziroma gospodinjinske opreme in gospodarske opreme kmetov ne glede na vrednost. S sedanjo vrednostjo je mišljena cena, ki bi se za nepremično oziroma premično dala doseči v prostem prometu takrat, ko občan komisiji za ugotavljanje izvora premoženja predloži podatke.

Občani iz točke 5. in 6., ki ne posedujejo premoženja, o katerem je potrebno predložiti podatke, o tem obvestijo komisijo.

Občani so dolžni podatke o premoženju in načinu njegove pridobitve oziroma obvestilo, da ne posedujejo premoženja, o katerem bi bili dolžni predložiti podatke, komisijam predložiti na posebnem obrazcu. Obrazci so na razpolago pri občinskih skupščinah.

Občani predložijo podatke komisiji za ugotavljanje izvora premoženja pri skupščini občine, na katere območju imajo stalno prebivališče.

Rok za predložitev podatkov je 30. junij 1973.

Podatkov o svojem premoženju in načinu njegove pridobitve niso dolžni predložiti občani, ki so s podatki, katere bi bili dolžni predložiti na podlagi tega poziva, pristojno komisijo že seznanili.

Občan, ki v določenem roku ne predloži podatkov o svojem premoženju in načinu njegove pridobitve, se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 500 do 10.000 dinarjev (254. člen zakona o davkih občanov).

Številka: 42-11/1973-1

Datum: 15. 6. 1973

Predsednik
Skupščine občine Velenje
Nestl ZGANK s. r.

Pri delavski univerzi

Slovenj Gradec

bodo v šolskem letu 1973/74 delovali naslednji oddelki

večernih šol za odrasle

- dvoletna administrativna šola
- dvoletna srednja komercialna šola
- gostinska poklicna šola za profil kuhar-natakar
- trgovska poslovodska šola
- kovinarska delovodska šola — strojna
- lesna delovodska šola
- večerna osnovna šola 7. in 8. razred

Vse informacije o vpisu in poteku šolanja dobite na upravi delavske univerze Slovenj Gradec, Vorničev trg 2, telefon 84-097.

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE

objavlja ponovni

RAZPIS

za vpis učencev, dijakov in študentov na šole RSC v šolskem letu 1973/74.

V šolskem letu 1973/74 bomo v 1. letnike šol RSC vpisali naslednje število učencev:

1. 25 učencev v 1. letnik 4-letne tehniške šole — rudarski odsek;
2. 25 učencev v 1. letnik 3-letne tehniške šole — rudarski odsek;
3. 50 učencev v 1. letnik 4-letne tehniške šole — elektro odsek, oddelek za šibki tok;
4. 50 učencev v 1. letnik 4-letne tehniške šole — elektro odsek, oddelek jaki tok;
5. 150 učencev v 1. letnik 3-letne poklicne rudarske šole;
6. 120 učencev v 1. letnik 3-letne poklicne kovinarske šole;
7. 90 učencev v 1. letnik 3-letne poklicne elektro šole — jaki tok;
8. 30 učencev v 1. letnik 3-letne poklicne elektro šole — šibki tok;
9. 25 učencev v 1. letnik 3-letne poklicne šole za tehniške risarje;
10. 25 učencev v 1. letnik 3-letne poklicne kovinarske šole — dislocirani oddelek v Muti ob Dravi;
11. 25 učencev v 1. letnik 2-letne nadzorniške rudarske šole;
12. 40 slušateljev v 1. letnik višje šole za organizacijo dela iz Kranja;
13. 40 slušateljev v 1. letnik višje tehniške šole — strojna smer iz Maribora;
14. 40 slušateljev v 1. letnik višje tehniške šole — elektro smer iz Maribora;
15. 30 slušateljev v 1. letnik tehniške šole — elektro odsek, oddelek jaki ali šibki tok — oddelek za odrasle;
16. 30 slušateljev v 1. letnik tehniške šole — rudarski odsek;
17. 30 slušateljev v 1. letnik tehniške šole — strojni odsek, oddelek za odrasle Tehniške strojne šole iz Celja;
18. 30 slušateljev v 1. letnik poklicne elektro šole — jaki tok, oddelek za odrasle;
19. 30 slušateljev v 1. letnik poklicne kovinarske šole, oddelek za odrasle.

Vpisni pogoji za redne šole:

Pod 1. Kandidati morajo končati 8 razredov osnovne šole z odličnim ali prav dobrim splošnim uspehom. Biti morajo zdravstveno sposobni za opravljanje poklica v rudarstvu.

Pod 2. Kandidati morajo imeti uspešno končan 8. razred osnovne šole in 3-letno poklicno rudarsko šolo. Zdravstveno morajo biti sposobni za opravljanje poklica tehnika v rudarstvu.

Pod 3. in 4. Kandidati morajo končati 8 razredov osnovne šole z odličnim ali prav dobrim splošnim uspehom; biti morajo zdravi.

Pod 5. Kandidati morajo uspešno končati vsaj 6 razredov osnovne šole, stari morajo biti vsaj 15 let, biti morajo zdravi in sposobni za opravljanje rudarskega poklica.

Pod 6., 7., 8., 9., 10. Kandidati morajo uspešno končati 8 razredov osnovne šole, biti morajo zdravi.

Vsi prijavljeni kandidati bodo pred vpisom zdravniško pregledani.

Pogoji šolanja:

Učenci vseh zgoraj navedenih šol lahko stanujejo in se hranijo v domu učencev RSC. Mesečna oskrbovalnina bo v šolskem letu 1973/74 znašala približno 550 din.

V poklicni rudarski šoli in v drugih poklicnih šolah, če se učenci šolajo za Rudnik lignita Velenje, jim oskrbovalnina v domu RSC regresiramo, poleg tega pa dobivajo ti učenci še mesečne nagrade, katerih višina je odvisna od uspeha pri teoretičnem in praktičnem pouku ter od njihovega obnašanja v šoli in izven nje. Po odbitju vseh stroškov oskrbine ostane srednje dobremu učencu poklicne rudarske šole še:

- v 1. letniku 300 din
- v 2. letniku 500 din
- v 3. letniku 700 din.

Tudi učenci vseh drugih poklicnih šol dobivajo mesečne nagrade, katerih višina je odvisna od uspeha pri teoretičnem in praktičnem pouku ter od vedenja v šoli in izven nje.

Učenci se lahko vključujejo v društva, organizacije in sekcije pošolskih dejavnosti, ki so v okviru RSC zelo razvite.

Vpisni pogoji v drugih šolah:

Pod 11. Vpišejo se lahko kandidati, ki so uspešno končali poklicno rudarsko šolo in ki imajo 5 let prakse pri delu v rudnikih. Šolanje traja 2 leti.

Pod 12., 13., 14. Neposredno se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali katerikoli popolno srednjo šolo. Kandidati, ki tega pogoja ne izpolnjujejo, bodo morali pred vpisom opravljati diferencialne izpite, kakor jih določijo omenjene višje šole.

Stroške šolanja krijejo kandidati sami ali pa delovne organizacije, kjer so zaposleni.

Pod 15., 17., 18., 19. Vpišejo se lahko kandidati, ki so uspešno končali osnovno šolo. V kolikor bo za vpis v tehniške šole elektro in strojna smer dovolj kandidatov s končano poklicno šolo ustrezne stroke, bomo organizirali pouk tudi v 2. letniku, s tem, da bodo morali kandidati opraviti diferencialne izpite.

V tehniških šolah traja šolanje 4 leta, v poklicnih pa 3 leta.

Pod 16. Vpišejo se lahko kandidati, ki so uspešno končali osnovno šolo in poklicno rudarsko šolo.

V vseh večernih oddelkih bodo stroške šolanja kriti kandidati sami ali delovne organizacije, pri katerih so kandidati zaposleni.

Kandidati za vpis na šole pod št. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 naj pošljejo prijave do vključno 30. junija 1973 na naslov: Rudarski šolski center Velenje, Prežihova 3.

Prijave za vpis na poklicno rudarsko šolo bomo sprejemali do 25. avgusta 1973.

Prijave za vpis na šole pod št. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 bomo sprejemali do 20. julija 1973.

Prijavi naj kandidati priložijo:

1. Izpisek iz rojstne matične knjige,
2. Originalno zadnje šolsko spričevalo,
3. Zdravniško spričevalo.

Učenci, ki bi radi stanovali v domu našega centra, naj pošljejo še prošnjo za sprejem v dom in potrdilo o premoženjskem stanju za uveljavljanje regresa.

ELEKTRARNA ŠOŠTANJ – odbor za odnose v podjetju

razpisuje za šolsko leto 1973/74

ŠTIPENDIJE

• gradbena fakulteta	2
• elektro fakulteta	2
• strojna fakulteta	2
• višja tehniška šola oddelek za elektrotehniko	1
• ekonomska srednja šola	1
• elektrotehniška srednja šola	2
• ekonomska fakulteta	1

Prav tako bomo v uk sprejeli 11 novih učencev, in sicer:

• ključavničar	7 učencev
• strugar	3 učence
• obratni električar	3 učenci

Kandidati za štipendije morajo vložiti prošnje (obr. 1,56) ter priložiti

— zadnje šolsko spričevalo ali potrdilo o opravljenih izpitih;

— potrdilo o premoženjskem stanju (obr. 0,12).

Kandidati za učence morajo predložiti:

— spričevalo o končanem 8 razredu osnovne šole,

— izpisek iz rojstne matične knjige.

Prošnje z dokumenti morajo kandidati vložiti do 5. julija 1973 na naslov: Elektrarna Šoštanj, kadrovski oddelek.

Industrija plastike

POLYPEX Šoštanj

išče za svoje sodelavce več

PRIVATNIH SOB

za določen ali nedoločen čas.

Cenjene ponudbe pošljite na kadrovske splošni sektor podjetja.

LJUBLJANA, Tomšičeva 2

objavlja prosto delovno mesto

ZA VELEBLAGOVNICO V VELENJU

NAMESTNIK ODELKOVODJE

za samopostrežni oddelek

Pogoj:

- Trgovski poslovodja ali prodajalec in 3 leta prakse, poskusno delo 1 mesec — delo za nedoločen čas.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovsko-socialna služba podjetja, Ljubljana, Tomšičeva 2, osem dni po objavi.

Škoda odrajlžala v Sevnico

NADA KRAJNC

Na nedeljski tomboli je »Škodo« zadela 17-letna Nada Krajnc iz Ledine pri Sevnici. Povedala je, da je bila to njena prva tombola. Pa še v nedeljo ni namerala priti v Velenje. Spra-

JOŽE OMERZU

vila sta jo sestra in svak. Nada, ki je zaposlena v Lisci, si je kupila pet srečk. Med njimi tudi eno, ki je imela številko 13. »Nalašč sem jo vzela. Čeprav je nesrečna številka, je meni pri-

nesla avtomobil.« Dejala je tudi, da avtomobila ne bo prodala, ampak bo takoj napravila izpit.

Drugi avtomobil, malce slabši, si je priigral Jože Omerzu, ključavničar na rudniku. Torej domačin. 29-letni Jože, ki je poročen, pa tudi izpit in nekega starega »Opel rekorda« že ima, je bil že nekajkrat na tomboli. V nedeljo se je prvič zgodilo, da je sploh kaj odnesel (odpeljal) domov. Jože se namerava odslej voziti le še z »Wartburgom«, Opel rekord pa bo prodal.

Televizor je dobila Marjana Rome iz Hrastnika, pralni stroj Gorenje Polde Rajdman iz Gaberka, pony expres Lado Detela iz Velenja, štiri tone cementa Rudi Korber s Polzele in hladilnik Gorenje Stane Planko z Raven. Organizatorja tombole sindikalna podružnica trgovskega in proizvodnega podjetja ERA Velenje in turistično društvo Velenje sta podelili še dve tolažilni nagradi po dvajset starih tisočakov.

ZMAGOSLAVJE V ŠMARTNEM

Velenjski rudar izgubil 2:0

Toliko avtomobilov v Šmartnem še ni bilo, so ugotavljali domačini. Nogometno srečanje med Šmartnem in Rudarjem je privlačilo več kot 2000 gledalcev iz Saleške in Savinjske doline. Okoli igrišča je bilo premalo prostora za vse navijače obeh enajsteric, ki so hoteli kar najbolje spremljati spopad za naslov prvaka lige.

Po uvodnih formalnostih je kapetan Rudarja Šofič izročil šopek rož domačinom, kot priznanje za dosedanje uspehe.

Prve minute igre so pokazale, da se Velenjčani na majhnem igrišču teže znajdejo kot domačini. Pri vsakem močnejšem udarcu, ki ni bil dobro odmerjen, se je žoga znašla med gledalci. Tako so morali igrati na kratke podaje, brez odvečnega preigravanja. V tem pa so bili domačini bolj vešč in iznajdljivejši in so v 41. minuti igre dosegli prvi zadelek. Iz kota podano žogo vratar Rudarja Filipovič ni dosegel in Prašnikar je samo neovirano z glavo poslal žogo v mrežo. Veselje igralcev in gledalcev je bilo nepopisno. Napadalcu Rudarja so si prizadevali, da bi premagali vratarja Podgorška, vendar je njihove individualne akcije obramba domačinov uspešno ustavljala. Tudi po odmoru se slika na igrišču ni spremenila.

Velenjčani so sicer več napadali, toda brez pravih udarcev na gol. Šmarčani pa so z enostavno in hitro igro vselej nevarno ogrožali gol Velenjčanov. V 62. minuti so iz podobne situacije, kot pri prvem zadetku, dosegli vodstvo 2:0. Strelec gola je bil Lakner. Zmaga je bila s tem zagotovljena, saj je bilo malo verjetno, da bi Velenjčani ob takojšnjih napadih lahko dosegli dva zadetka.

Ob zadnjem sodnikovem žvižgu so Velenjčani lahko le čestitali Šmarčanom, ki so zaslužno zmagali.

Moštvo novega člana I. SNL sestavljajo: Ivan Podgoršek, Ivan Berdnik, Drago Napotnik, Drago Pokleka, Franc Podgoršek, Alojz Podgoršek, Danilo Lakner, Bojan Prašnikar, Alojz Omladič, Alojz Polak, Dušan Banko, Ivan Hribernik, Peter Podgoršek, Božo Andolšek in Rafael Suster.

Veseli v Šmartnem ob Paki po končani tekmi

DOM KULTURE VELENJE

objavlja

prosto delovno mesto

računovodje

Pogoj:

srednješolska izobrazba in najmanj 5 let prakse na računovodskem delovnem mestu. Pismene ponudbe z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na naslov — Dom kulture Velenje.

OBVESTILO STARŠEM

Glabena šola Frana Koruna-Kožljškega Velenje obvešča, da bo vpisovanje za šolsko leto 1973/74

samo v juniju po naslednjem razporedu:

ponedeljek, 25. junija
torek, 26. junija

sreda, 27. junija
četrtek, 28. junija
od 9. do 11. in od 16. do 18. ure.

V jeseni bo vpis samo še za učence oddelka za izrazni ples in učence v pripravnico. Zato vas prosimo, da vpišete svoje otroke pravočasno in jim s tem omogočite nadaljnje šolanje, šoli pa s pravočasnim vpisom omogočite nemoten začetek pouka.

ZAHVALA

Vzela nam te je cesta in zemlja ob njej je jokala, ko je morala vpeljati tvojo mlado kri. Mi pa smo te tako zelo ljubili

SAŠA

in bilo jih je toliko, ki so se poslovili od tebe, te spremljali na tvoji zadnji poti, te zasuli s cvetjem in nam izrazili sožalje, da se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej.

Zato prosimo, da sprejmete tem potom vsi zahvalo in še enkrat zahvalo od neotolažljivo žalujočih VASLETOVIH: mame Rezike, atija Vinca, sestre Rože, brata Vancija in ome.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi drage žene, sestre, mame in stare mame

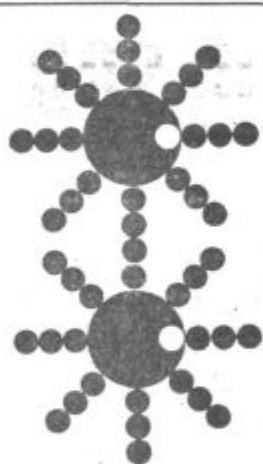
ŠTEFKE TROGAR

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremljali na zadnji poti ter ji darovali cvetje in vence. Posebna zahvala velja dr. Bogdanu Menihu za nesebično pomoč, govorniku Francu Hudomalju, duhovnikom in vsem sosedom, ki ste jo ob težki bolezni bodrili.

Žalujoči: mož Anton, sestra Fani, Angela, otroci Anton, Ana in Adolf z družinami.

MALEGLASI

- Na Koroški cesti št. 21 v Soštanju, prodam zemljišče v velikosti 700 kv. metrov, od tega je 300 kv. metrov vrta in 400 kv. metrov sadovnjaka. Informacije lahko dobite vsak dan v Soštanju na Koroški cesti št. 21.
- Prodajam VW 1200 letnik 1962. Cena po dogovoru. Naslov v upravljalni listi.
- Uslužbenka z otrokom — 4 leta, išče sobo (po možnosti s kuhinjo) v Velenju. Naslov v upravljalni listi.
- ŠKODO S 100, letnik december 1969, prodam. Informacije na telefon 85-165.
- MOTORNO KOLO NSU Maxi prodam. Informacije dobite pri Marjanu Drevu, Lokovica 99, Soštanj.
- NSU 1000, zelo dobro ohranjen, poceni prodam. Naslov v uredništvu.
- PRIKOLICO ZA OSEBNI AVTOMOBIL, skoraj novo, poceni prodam. Naslov v uredništvu.
- ELEKTRIČNI STEDILNIK »Gorenje« in visok kuhinjski element ugodno prodam. Šömen, Jenkova 6/19, Velenje.

hotel
paka

Gostinsko podjetje PAKA iz Velenja vam priporoča popoldanski izlet in razvedrilo preko celega tedna.

Kadar imate goste ali pa si sami želite razvedrila, pridite v Velenje.

Najprej obiščite velenjsko jezero, tam za rekreacijo odigrate partijo mini golfa, se malo okrepčate v restavraciji JEZERO in zaplešete ob prijetni glasbi. Nato obiščite še avtomatsko štiri stezno kegljišče v hotelu PAKA, zvečer pa pojdite v nočni bar in si oglejte mednarodni barski spored.

Hotel PAKA in restavracija JEZERO vam želita prijetno bivanje v Velenju.

SPOMINI ŠPORTNIKA JAKOBA GROŠLA

Čeprav vsakemu odsvetujem tak trening, nekaj mi je le pomenil, seveda pa nisem pridobil hitrosti.

Na spomladanskem krosu pri telovadbi sem v konkurenci 3. in 4. letnika zmagal. Tekli niso vsi, nekateri so bili namreč že »gospodje«. Med tekom sem slišal najbolj laskavo priznanje doslej. Trejferščeni je zaklical drugouvrščencu: »pusti ga, nič mu ne moreš!« Bil sem junak ne dneva, ampak približno pol ure. Trener celjskih atletov tov. Stajner mi je svetoval, naj se vključim v Kladivarjeve vrste. Veselil sem se, da moj zimski trud le ni bil zaman. Malo kasneje so na tisi progi tekli fantje drugega letnika. Zmagal je najboljši srednjeprogras tistega časa na šoli z manjšo prednostjo kot jaz, toda s pol sekunde boljšim časom. Lahko smo si mislili, da bi bil

zelo zanimiv najin neposredni obračun, sam pa sem občutil minljivost športnih dosežkov.

Ob vpisu na fakulteto sem sklenil, da bom s tekmovanji sploh prenehal, skrbel pa bom za ohranjanje telesnih zmogljivosti pri dvajsetih letih, dokler ne dokončam študija. Danes mi ni žal za takšno odločitev. Poleti 1964 sem tekel na delu poti od doma v Velenje. Doseženi čas sem si postavil za merilo: kadar bom hitrejši, bom »mlajši« od 20 let, kadar bom počasnejši, se bom »začel« starati. Zadal sem si geslo: z mladostjo duha premagati telesno starost. Rezultati v letih 1965, 1967 in 1968 so pokazali »pomlajevanje«. Tekel sem največ v počitnicah, ko sem hodil na prakso, drugače pa ob dnevi, ko sem bil doma.

Razmišljal sem, ali bi bilo pametno, da bi se po končanem šo-

lanju včlanil v Kladivarja. Dvomil sem začel, da bi po tolikih letih »atletike po kapljicah« uresničil nekdanje želje: biti v slovenskem vrhu — kolikor pa takšne kvalitete ne bi dosegel, bi bil v močnem atletskem kolektivu izgubljen. Izoblikovalo se mi je načelo čim manjše konkurence. Porodila se mi je misel o atletskem društvu v bližini, v Velenju.

V jeseni 1968 sem bral v Saleškem rudarju — Vedenik šestnajsti na krosu Dela. Kdo je? Kako teče? Kdo je boljši? Take misli so se mi porajale, ko sem bral prve novice o atletih iz Velenja. Moram priznati, da sem kar cepetal od nestrpnosti, kdaj bo prišlo do merjenja tekaških sposobnosti. V tem času sem svojo neučakanost še krotil, važnejši so bili izpiti. Sam sem bil v takli koži in dobro razumem razpetost atletov med šolo in atletiko. Za-

govarjam stališče, da morajo vodstva klubov upoštevati težave tekmovalcev glede treninga zaradi šolskih obveznosti. Naj jim ne bo prehuho zaradi šole začasno »odpisati« kakšnega svojega člana, čeprav še tako nepogrešljivega. Moram pa tudi priznati, da kakšnemu atletu postane šola najlažji izgovor.

RADOST MLADOSTI

Pozimi 1969 je moja atletika postala zelo vprašljiva. Ob najslabšem možnem izhodu pri operativnem posegu po sila resni diagnozi mi je grozil konec teka. Na presenečenje zdravnikov in mojo velike srečo pa ni bilo nič in atletika je bila rešena.

Po zadnjem izpitu sem se naslednjega dne na 25. rojstni dan — včlanil v atletski klub Velenje. Atletski kolektiv v Velenju so drugi brez mojega sodelovanja u-

resničili že prej. Šel sem na stadion, tam sem naletel na tov. Ojsterška. Ravno tisti dan sem imel težave v peti in nisem mogel teči. Sedela sva na tribuni in se pogovarjala. Se danes me sili smeh, če se spomnim, da me je vprašal, ali se želim tekmovati ali rekreativno ukvarjati z atletiko. Na obrazu sem mu bral,

da bi me rad videl malo nižje, na stezi; želje sicer ni izrekel, bil sem pač starejši od tistih, ki jih je treniral. Odgovoril sem, da želim tekmovati; verjetno je dobil vtis, da si atletiko zelo enostavno predstavljam.

14. avgusta 1969 sem se prvič meril s starejšimi člani kluba. Bilo je izbirno tekmovanje na 3000 m za kriterij mest II. skupine. Kmalu po startu sem spoznal, da sem nedoreasel Vedeniku

In Koslju. Po končanem teku sem bil zelo razočaran, časomerilci so se morali zmotiti za eno minuto, saj so Koslju in meni namerili izredno slab čas. Le kako bi za 200 metrov, kolikor je znašala Vedenikova prednost, potreboval 1:42 minute?

Po treh tekmovanjih v letu 1969 sem se za slabo leto ponovno ločil od atletike — bil sem v vojski.

Povsem nove, časovne in materialne možnosti za trening so nastale, ko sem se zaposlil. Deset kilometrov do delovnega mesta v Soštanju in prav toliko nazaj domov je bila kaj primerna razdalja za nabiranje vzdržljivosti. Kljub veliki razliki nasprotni nekdanjemu je moj trening še vedno enostranski. Hitrosti skoraj ne vadim. Do treninga na stadionu mi ni dosti, čeprav bi mi še kako koristil. Tek zaradi treninga mi ne diši. Raje tečem iz nekega vzroka; bodisi na delo, po opravkih. Pri takem treningu slišim seveda različne pripombe. Zapisujem si jih. Nekaj strani jih je že. DALJE PRIHODNJAČ

V mežiški dolini še vedno umirajo gozdovi

V dolini reke Meže se še vedno plazijo strupeni plini. Prihajajo iz dimnikov topilnice svinca v Žerjavu, iz dimnikov ravske železarne. V dolini še vedno umirajo gozdovi. To je dolgotrajno umiranje, saj drevesa umirajo stoje. Dolina v okolici Žerjave, Mežice, Črne in Prevalj je še vedno dolina umirajočih čebel, hirajočih divjadi in jalovih krav.

Šef veterinarske postaje Rudi Cretnik, dipl. vet., že 22 let opravlja svoj poklic v dolini.

»Zveplove spojine in svinca, ki ga dobi živali s hrano, ogrožajo v našem predelu okoli 60 kmetov z blizu 200 glav živine. Najbolj ogroženi so kraji Plat, Sp. Javorje, Onkraj nad Mežico, Ludranski vrh nad Črno. Poskušamo zdraviti z velikimi količinami kalcija, vendar so uspehi pičli. Konj se na ogroženih področjih sploh ne splača več rediti.

To so nedvomno vplivi topilnice svinca. Pa tudi na ravnem območju, zlasti Tolsti in Preški vrh, je opaziti škodo. Tudi na živalih.

Ni še dolgo tega, ko so časniki prinesli novico, kako se je končal spor nekaterih kmetov z ravske železarne. Vrhovno sodišče SRS je zavrnilo pritožbo železarne Ravne na Koroškem in potrdilo sodbo okrožnega sodišča v Mariboru, da mora železarna plačati kmetom, ki so tožili, 70 odstotkov škode, ki so jo utrpeli na gozdovih. Preostalo škodo na ravnem območju naj bi povzročal rudnik svinca in topilnica Mežica ter dimniki v naselju Ravne.

»Na območju Raven je ogroženih okoli 2000 ha gozdov v zasebni in okoli 600 ha v družbeni lasti,« pravi Jože Logar, šef gozdnega obrata na Ravnah. »Najbolj ogroženi so bori in smreke. Medtem ko se ravska železarna trudi, kako bi v največji meri preprečila nadaljnjo škodo, ocenjujem odnos rudnika in topilnice svinca v Mežici za malomaren. Na njihovem območju je ogroženih okoli 3.500 ha gozdov. Če ne bodo ukrepali, bo v petih letih tam nastal kras. Opozorjamo tudi na nevarnost plazov zaradi manjše vegetacije. Na hribu Voli-

njek se že kažejo razpoke. Zna se zgoditi, da se bo velikanska gmota odtrgala in zdrsnila v Mežo. Prišlo bo do katastrofalne poplave.

V rudniku svinca in topilnici v Mežici se ne strinjajo povsem z mnenjem veterinarja, niti šefa gozdnega obrata.

»To ni čisto res, da bi imeli malomaren odnos,« pove dipl. inž. Franc Mežnar, tehnični direktor. »V letu 1969 smo za topilnico nabavili sodoben filter, ki zadržuje večino nevarnih snovi. Zveplovi dioksid pri nas ni problem. Tudi zaradi svinca v naravnih oblikah ni velikih škod. Svinca je za živali škodljiv kot kovina.

V zadnjem času smo spet poskrbeli za intenzivne meritve, pripravljamo tudi program, po katerem bomo obnovili dimnovodne naprave v topilnici. Zdaj so speljane po hribu in dim uhaja v zrak nekje na pobočju. Tudi poslej bo tako, vendar bomo našli najbolj ustrezno lokacijo. Kar zadeva odplake, pa bomo

začeli te izrabljati. Mulj bomo polovili, prav tako še manjše delce, ki naj bi dobro služili za mešanje z umetnimi gnojili. Taka gnojila bodo zmanjševala kislost zemljišč.

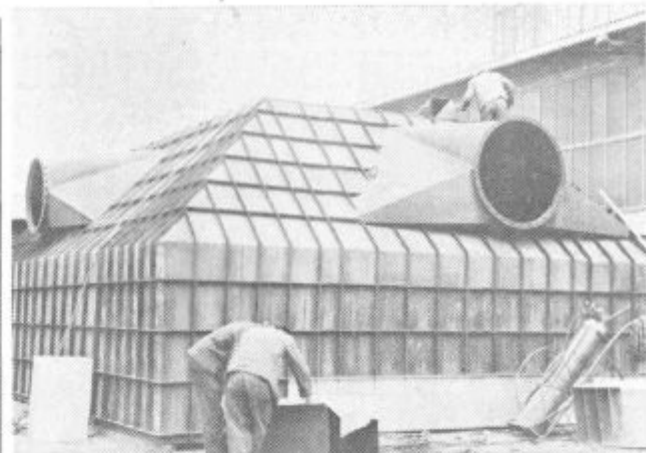
Inž. Mežnar nam je še povedal, da so na njihovem območju zdravniki iz Beograda za OZN delali raziskave o vplivih svinca na živa bitja. Rezultatov raziskav niso dobili, jim je pa zdravnik povedal, da živijo v tem koncu v domala enakih pogojih kot v Beogradu, saj med Beogradom in denimo Mežico ni nobenih razlik kar zadeva vplive svinca.

V rudniku in topilnici svinca torej načrte imajo. Glavna dela naj bi se začela prihodnje leto. Obstaja pa še veliko vprašanje, kako zagotoviti denar, saj je znano, da je delovna organizacija v težkem položaju. Precej boljše je glede tega v ravnem območju, čeprav se tudi pri njih ne kopljejo v denarju in poznajo še vrsto nerešenih vprašanj s področja nadalj-

njega razvoja, stanovanjske izgradnje ipd.

»Z letošnjimi investicijami vred bomo v borbi za čistejšo okolje porabili do 40 milijonov dinarjev,« pravi gl. direktor železarne Jože Fale. »Predvsem menjamo kuriva in goriva. Generatorski plin, ki povzroča največ škodo, zamenjujemo z mazutom in propan-butanom. Avgusta bodo v novi jeklarni začele delovati tudi odpadne naprave, ki bodo lovile železov prah. Montirali bomo še en filter. Dogovarjamo pa se tudi za ureditev centralnega ogrevanja Raven. Kotlovnica na mazut bo v železarni. S tem bomo odpravili škodo, ki jo povzročajo številna kurišča v naselju.

Železarna je sicer v lanskem letu sklenila pogodbo z okoli 160 kmeti in jim je že izplačala okoli 700.000 dinarjev odškodnin. Pričela jim je 60 odstotkov škode na gozdovih. Seveda bo plačala odškodnine tudi po sodbi vrhovnega sodišča. Ta sodba pa je že

Eden izmed »klobukov«, ki bo lovil pline v novi jeklarni na Ravnah

ležarni prišla po svoje prav, saj so dobili dokaz, da niso edini krivci za škodo. V Mežici sicer menijo, da ne more biti govora o tem, da bi oni zastrupljali ozračje v okolici Raven. Povedali so nam, da bodo sprožili postopek za varstvo zakonitosti. Možnost dokazati, da niso krivci, pa bodo imeli tudi v novem postopku, saj so nekateri kmetje po sodbi vrhovnega sodišča že tožili rudnik, da bi jim plačal svoj del odškodnine. Trditve opirajo na logično mišljenje, po katerem ne morejo vetrovi hkrati pihati v isto smer. Menijo, da bi ravno tako

lahko trdili, da železarna povzroča škodo v Mežici. Ne zaupajo tudi povsem izvedenskemu mnenju. Vrhovno sodišče je namreč upoštevalo mnenje strokovnjaka, kateremu so kemične analize delali v železarni, torej pri prizadeti stranki. Ni pa upoštevalo mnenja Hidrometeorološkega zavoda SRS.

Vsekakor bodo pravde še zanimive. Prav tako pa je jasno, da bo dolina Meže še vedno ogrožena. Ukrepi, ki se jih je lotila železarna Ravne, pa tudi načrti v Mežici, so vzpodbudni. To pa je že tudi nekaj.

NADALJEVANJE S 1. STRANI • NADALJEVANJE S 1. STRANI • NADALJEVANJE S 1. STRANI • N

Ob obletnici gasilski avtomobil

Gasilsko slavlje pred gasilskim domom v Družmirju

pomagali zgraditi vaščani. Nanj so napisali geslo: Kdo trpi, ne vprašamo. Kjer go-ri, pomagamo! Vaščani so še naprej vsestransko pomagali gasilec, da so si nabavili razno opremo, vo-

zove, brizgalne, avtomobil. Zgrajeno orodje je dotrajalo, zato so leta 1949 zgradili sedanji gasilski dom. Vendar tudi ta ne bo več dolgo služil, ker se bo prej ali slej začel rušiti, saj so

pod celotnim območjem Družmirja bogate zaloge premoga.

Leta 1933 je društvo svečano razvilo gasilski prapor, ki pa jim ga je odvzel okupator ob vdoru v našo deželo ter jih oropal simbola, pod katerim so se zbirali gasilci in narodno zavedni Slovenci. Tega prapora niso nikoli več videli. Okupator pa jih ni oropal samo simbola tovarštva, ljubezni do drugega, ampak je v boju z njim padlo tudi več njihovih tovarišev. Na spominsko ploščo gasilcev, ki so darovali življenje za svobodo, so položili venec ter njihov spomin počastili z enominutnim molkom.

Anton Lampert se je tudi zahvalil članom, mladincem in pionirjem za njihovo delovno zavest, požrtvovalnost, nesebičnost, vztrajnost in prizadevno skrb za požarno varnost. Obenem je izrekel željo, da bi tudi v prihodnje odgovorno, disciplinirano ter vestno oprav-

ljali to humano človekoljubno nalogo.

Potem ko so častnemu članu društva Tonetu Novaku izročili šopek nageljnove, je predstavnik občinske gasilske zveze Grudnik predal ključke novega avtomobila poveljniku GD Družmirje Milanu Srebotu ter šoferju Jožetu Perovcu z željo, da bi jim ga ne bi

bilo treba veliko uporabljati v požarih. Gasilci so si zatem z zanimanjem ogledovali nov zelenjast okrašen gasilski avto, ki bo zmogel marsikatero strmino, močvirje ali kakšno drugo oviro.

S tem je bila slovesnost končana. Popoldne pa je — kot je to že v navadi — sledila gasilska veselica.

TIS o štipendiranju

zal zaradi želje študentov, nadaljevati študij na višjih in visokih šolah, je prisoten tudi pri vzgojiteljskih kadrih. Ker pri nas še ni višje vzgojiteljske šole in se študentke iz srednje šole z nadaljevanjem študija preusmerijo v drug poklic, je TIS sklenil, da se morajo vse tiste, ki imajo štipendijo, prej obvezno zaposliti. Če tega ne store, morajo vračevati štipendijo.

Celotne potrebe temeljne izobraževalne skupnosti za leto 1973 znašajo 2 milijardi in 178 milijonov starih dinarjev, medtem ko zna-

šajo povečane dajatve za letos 159 starih milijonov. Celotni izdatki znašajo tako 19,03 odstotka, zato je TIS sklenil, da ne more podpisati družbenega dogovora, ki omejuje stroške na 12,5 odstotka. To ne bodo podpisali tako dolgo, dokler se stvari ne začno urejevati in ne bodo urejene. Uredijo pa se lahko na ta način, da se sklene družbeni dogovor z defovnimi organizacijami v drugi polovici tega leta.

Sejo so sklenili s sklepom, da se bo letošnje šolsko leto končalo 23. junija.

PRISIL JE ČAS POCITNIC — Lepo sončno vreme je že na začetku junija pritegnilo številne turiste v Jadranska letovišča. V teh zgodnjih letnih mesecih pride na plaže mnogo več gostov iz inozemstva, ker cenijo sončno zgodnje poletje in tudi ne zanemarjajo predsezonske popuste. Seveda, največ dopustnikov je prišlo na južni Jadran, vendar pa tudi severno in srednje Primorje ni brez turistov. Naša najbolj južna plaža v Učlnju je že polna kopalcev, ki uživajo na toplem soncu. Mnogi pravijo, da je zdaj prijetnejše, kot v juliju ali avgustu. **ZARADI SUŠE JE LACNIH MILIJARDO LJUDI NA SVETU** — Po sporočilih svetovne organizacije za kmetijstvo in prehrano vlada letos suša v tridesetih državah sveta. To je sušno obdobje, ki ga ne pominjajo že 25 let nazaj. Letošnja suša je povzročila precejšnjo škodo na ogromnih področjih Latinske Amerike, Azije, Afrike in na Srednjem Vzhodu. Za milijone ljudi na teh ogroženih področjih predstavlja letošnja daljša suša resno viro in lakoto. Zato je pomoč iz vsega sveta tem predelom več kot potrebna. Na fotografiji so ženske z otroki v Nigeriji, ki več ur presedijo pred centri za delitev hrane in čakajo kdaj bodo prišli na vrsto. **UMETNJA IZ ŽOLCNIH KAMNOV** — Ta ponosna ženska je v svojem življenju napravila samo eno umetnino, saj tudi nikoli ni imela slikarskih ambicij. Po hudem žolčnem napadu so jo operirali in iz žolčne votline odvzeli 720 žolčnih kamnov. Ker so bili različno veliki, je nesrečnica izdelala model svoje hiše.